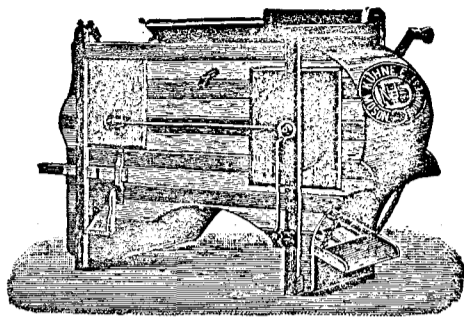

ERDÉLYI GAZDA

XLII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1910 Julius 10.

28. SZÁM.

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r. t. Mosonban

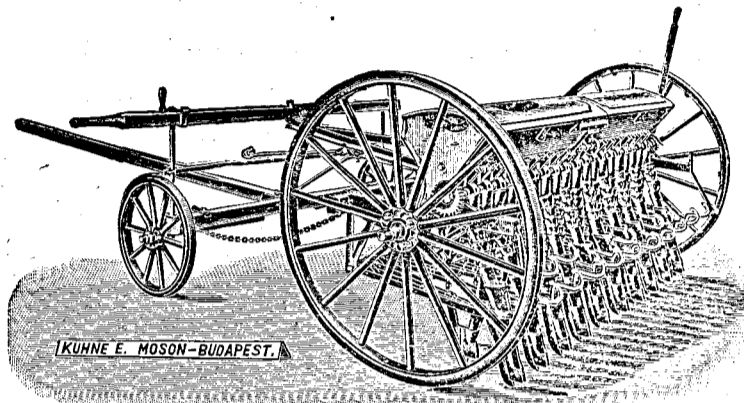
elsőrendű kivitelben szállít: Rostákat és konkolyozókat,
Osborne tárcsásboronákat,

ekéket és tömörítőket,
hirneves sorvetőgépeket,
borsajtókat, tejgazdasági eszközöket
stb., stb. 2012

! Kérjünk árjegyzéket!

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókok: Debrecen és Temesvár.

KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST.

Székely Gazdák Szövetkezeté-nél, Marosvásárhelyt

kedvező fizetési feltételekkel legjutányosabban vásárolt

gazdasági gépeket,

mindennemű gazdasági eszközöket és cikkeket.

Értékesítünk gabonát, magvakat és gyapjút.

Kühne mosoni gépgyára és Mc. Cormick aratógépgyárának

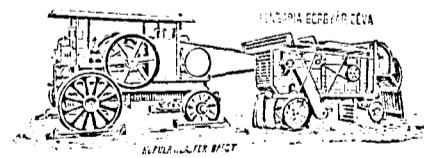
kizárólagos képviselője.

2336

Báró Kemény József Hungaria Gépgyár betéti társaság D E V A. 2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrle és fűrészmalom tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és autók javítására.

Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. **Automobil-garage.**

Az amerikai „Milwaukee“ arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselője

Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

VEGYEN! VEGYEN!
Konverzionális Jelzalog-Sorsjegyet!
 E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési húzáson és a nyeremény húzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeremény már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letehetők. Legnagyobb főnyereménye:
egy millió korona.

Húzások: minden év február 25-én, ápril 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:
 egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
 egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
 egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
 egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
 egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona

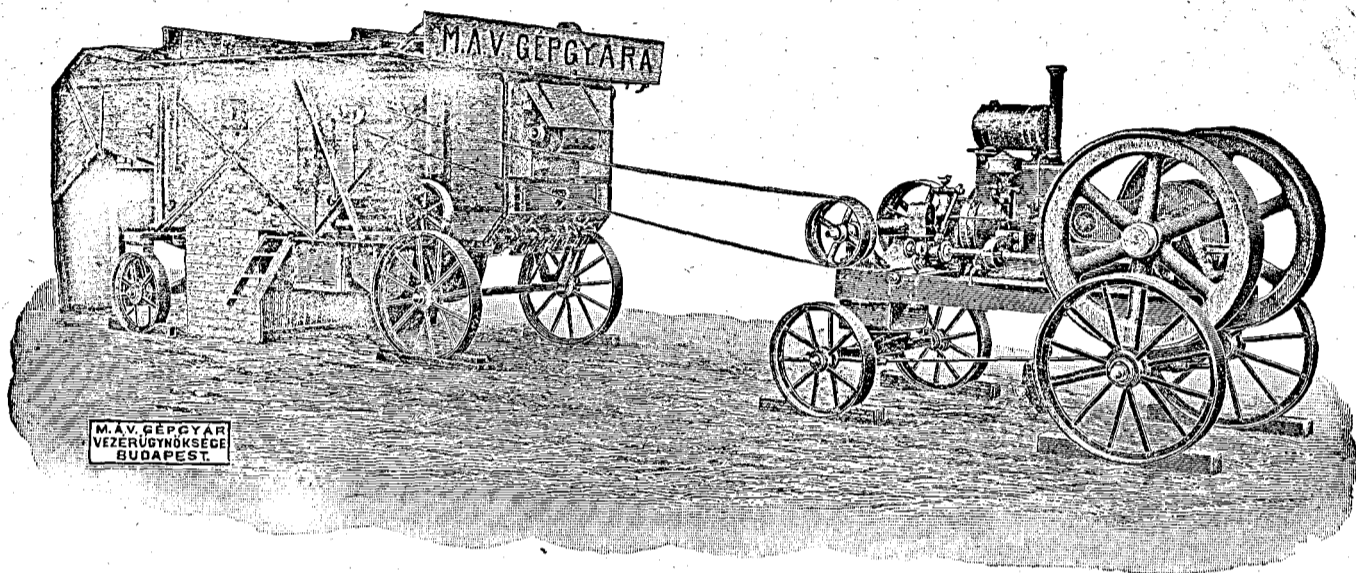
vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra
 A nyeremények azonnal a vevőt illetik.

Kapható a
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
 részvénytársaságnál
 Mátyás király-tér 7 szám alatt.

Legujabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszárnyalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképességű! Gazdaságos üzem.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

2021

Őszi trágyázás!

Valódi védjegyű
 2459

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Kalmár Vilmos
 a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője Budapest, VI. Andrássy út 49.

HUTTER GERŐ

Első Magyar Gőz- és Villamerőre berendezett

MŰLÉPGYÁRA

Kolozsvárt, Jókai-utca 7.ik szám.

Ajánlja a legkitünőbb valódi méhviaszból, bármely méret szerint készült műlépei.

Sárga műlép 1 kgr. 5 korona.

Fehér műlép 1 klg. 6 korona 50 fillér.

Csomagolásért csak saját költségeimet számítom fel. Az árak az itteni posta vagy vasutállomásig szállítva értendők. A tisztán kezelt fehér és világossárga salakmentes, idegen anyagoktól ment viasz kgr.-ját 3 koronáért beváltom.

Becsés megrendelését várva vagyok:

2433

Teljes tisztelettel: **HUTTER GERŐ**, műlépgyáros.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzalog-kölcsönöket, szerzek konvertáltak más intézeti terheket, rendbeszedem egyúttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kiméltő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolándó

4 1/2 % -ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az Intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség
GOMBOS BENO Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

KÉRJÜK A FÉLÉVI

ELŐFIZETÉSEK

BEKÜLDÉSÉT !!

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A magyar paraszt.	345
A buza nemesítése. Gáspár József V.	345
Hogyan védekezzünk a peronospora ellen	346
A lovak befogásáról.	348
A tyukok tojástermelése: Gáspár József.	348
Irodalmi szemle.	348
Kisebb szakközlemények.	348
Kormányintézkedések.	349
Vegyes közlemények.	349
Hírdetések.	

A magyar paraszt.

Bécsi ujságban dicsérik a magyar parasztot. Nem az az ujság fedezte fel a magyar parasztnak a valamiféle kiválóságát, hanem gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnök nyilatkozatát adva vissza megállapítja, hogy a magyar paraszt a valóban független intelligenciájával és egészséges gondolkodásával együttesen adta meg az egészséges gondolkodás politikájának a nemzeti szentesítést.

Nem keressük ezekben a sorokban, hogy a miniszterelnöknek a paraszti rend dicséretiben minő politikai szándékai voltak, csak azt állapítjuk meg, hogy igen szerencsésen lefelé is tekintett a magyar politikai vezetés ez alkalommal és pedig abban az irányban, a melyben a vizsgálódást immár negyven esztendeje következetesen elmulasztották. A vezetők úgy, mint a vezetettek a parlamentben. Mert eddig, vagyis inkább a szociálpolitikai korszakban kevés szó esett a parasztról, hanem dominálta a helyzetet a városok gyári munkása, amely osztály érdekében látszott indulni minden politikai akció. Hogy most a miniszterelnök a magyar parasztot nevezi ki a nemzet gerincévé, és behelyezi abban a döntő pozícióba, amely eddig hagyomány és nemzeti munka értéke szerint a középosztályt illette meg, abban mi nem keresünk sérelmet a középosztály részéről, hanem inkább arra törekszünk, hogy a nagyvilágba szerte ment

miniszterelnöki nyilatkozat ne maradjon a pusztában elhangzó szó, hanem termékenyítessék meg ahhoz illeszkedő kormányzati politikával az egész nemzet javára.

Igazán megérdemli a magyar paraszt, hogy honoráltassék a miniszterelnök nyilatkozata szerint az ő nagy nemzeti értéke. Ezt a tételt hirdették ennek előtte is, hirdették azok, akik a magyar paraszt életének ez egyetlen gyökerét a magyar földet kívánták megtartani az ő számára, törekedtek arra, hogy ennek a földnek a termőképessége a mai viszonyokhoz képest fokoztassék, a kik arra munkáltak, hogy az értékesítés tekintetében a földmivelő nép védessék meg a modern gazdasági élet raffinált fogásaiból eredő károsodásoktól, a kiknek gondjuk volt arra, hogy az áru és pénzuzsora parazitái minél szűkebb mezőre szorítottassanak vészes munkájukban, az önzés minél kevesebb gyümölcsöt szedhessen a nemzetnek erőt és vagyont termő kertjeiben. Ezeket a tételeket hirdették azok, akik számoltak a nemzet gazdasági helyzetével és annak a reális megállapításából arra a következtetésekre jutottak, hogy az egyetlen nagy és virágozható nemzeti ipart a földmivelést kell emelni, hogy annak az immár gyümölcsöző törzséből szülessen meg a magyar ipar és a kereskedelem. Ezek a törekvések nagyrészt meddők voltak, csakis kismértékben lehetett megteremteni a védelmet, igazi eredmény akkor mutatkozott, mikor sikerült kiküzdenni a vámvédelmet, a legutóbbi politikai korszak ebben az irányban dicséretes munkát végzett, de hol van a betetőzés, hol van az ország gazdasági és szociális politikájának az olyan átalakítása, amely a kereskedelem és ipar jogos érdekeinek megvédése mellett kiküszöböli azt a számtalan exlexet, amely nyomja, szorítja és igen sok helyen már fojtogatja a mezőgazdaság érdekeit, amelyek teljesen azonosak a magyar paraszt érdekével.

Ha a magyar paraszt immár a politikai bölcsesség magas piedesztáljára helyeztetett a miniszterelnöki nyilatkozattal, annak meg kell adni a lehetőséget arra is, hogy ezt a magas állást el nem veszítse némely

mindennapi nyomoruság következtében, a mi nem az ő élehetlenségéből, nem a természetnek csapásaiból származik, hanem ered abból, hogy eget vivő, földet nem ismerő gazdasági politika megfordítja a természetes sorrendet s dolgozik, munkál fantomok jegecesítésére, kerget délibábokat, tulzó és így beteges filantropiából a keblére öleli a világnak minden beteges és így életképtelen, improduktív, igazi munkát nem végző beözönlő jeleleit, és itthon engedni senyvedni az élet és termőképesség törzset: a miniszterelnökileg immár vezető és döntő faktorrá emelt parasztot.

A parasztról és a földről csak együtt lehet beszélni: aki ezt a kettőt elválasztja, az szörnyű tévedésbe esik, a parasztnak és a földnek a művelés előmozdítása az ország haladásának és ha egészséges következtetést akarunk levonni a miniszterelnök nyilatkozatából, azt kell várnunk, hogy az a regime, amely megalapítását a magyar paraszt józan megfontolásának köszönheti, nem lehet mostoha a magyar paraszthoz, s annak édes anyjához, a magyar földhöz.

A buza nemesítése.

Irta: Gáspár József.

V.

Aratás után kivéven azt, melyet reggel a harmaton vágta, nyomban kévékben köttem a termést. Kötésre a mindenkori termésből készített kötelet használtam.

A kötött kévéket az aratók több-kevesebb időmulva, de mindenesetre az aratás napján, 30 kévés kalangyákba, vagy 15 kévés keresztetekbe rakták, csak, ha a közelgő eső nagyon sürgössé tette a munkát, hordták ötösökbe össze, ideiglenesen. A kalangyákat és kereszteteket, az Algyógyon divó szokásnak hódolva, a földbe jól bevert karókba rakattam; a karók használatát az itten uralgó erős szélviharok tették szokássá, melyek a karó nélkül rakott kalangyát úgy szétszórják, hogy „kéve-kéven nem maradt”.

A legkellemesebb benyomást keltő, világos, üde színű, acélos termés: a 30 kévés kalangyákból került ki, a 15 kévés keresztetekből: kevert színben került ki a termés, mely még

Az összes **Aratási és Cséplési szükségleteinket**

legmegbízhatóbban és legelőnyösebben

A

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL

BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 31.

S Z E R E Z H E T J Ü K B E !

Most megjelent „Aratási és Cséplési anyagok” árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

fokozódott az ötösökbe rakott csomoknál; a leggyöngébb minőségű termést adták azok a kévék, melyek összerakatlan, a kötözés után azonnal, jutottak a gépbe, amely egy párszor esett meg, tartós esőzések folytán történt elhuzódása miatt az aratásnak, amikor az aratás befejezése és a cséplés egymással találkozott.

A csomózás különböző módjainál tett észleleteim tehát arra a tapasztalatra vezettek, hogy az aratás után, a tarlón szárított buza, színben és minőségben nyer, ha 30 kévés kalangyákba rakjuk, mivel egy bizonyos fokú felmelegedés szükséges ahhoz, hogy a buza szint kapjon. Ebből az alkalomból tapasztaltam a karó használatának a rögzítésen kívül, még azt az előnyét is, hogy ha netalán nedvesen, vagy zsenegesen rakatott volna össze a kalangya, a karó által képezett kürtő elvezette a meleg párákat s ez által a kalangya mértéken túl felmelegedésének elejét vette.

Mínt hogy a buzavetés évről-évre teljesen gyommentes volt, a learatott gabona a kalangyákban 3—4 nap alatt tökéletesen kiszáradt, úgy, hogy kockázat nélkül lehetett a hordásához és csépléséhez fogni. Ha az aratás és hordás között nem telt el több, mint 3—4 nap s ez alatt eső nem esett: válogatás nélkül, kévéről-kévére történt a hordás; ha azonban az aratás és hordás között 4 napnál több idő telt el, avagy éppen eső is esett: a kalangya alsó (vakaró) és felső (kalap) kévéit külön rakattam és külön is csépeltem el. A kalap- és vakaró kévéknek elkölönítése az utóbbi esetben azért vált szükségessé, hogy előbbieknek a harmat és esőtől, az utóbbiaknak pedig, a talaj nedvességétől felduzzadt, s így acélóságukat és színüket veszített magvai ne keveredjenek a szép, egészségesek közé, hogy azok minőségét alább szállítsák és, hogy a duzzadt magvak bizonytalanná váló életképességüknel fogva, ne csökkentsék, szállítsák alá, a vetőmagvak csirázó képességét.

A hordással egyidejűleg vagy utána mindjárt: a cséplés került sorra; asztagban 2—3 napnál tovább sohasem maradt. A cséplés, az első pár évet leszámítva, amikor a szorultszeműség okozott nehézséget, elég könnyen és akadály nélkül volt végezhető: sem a kalászokban nem maradt, sem a polyva közé nem került szem, de sőt az utóbbi években a toklászólót sem kellett igénybe venni.

Vetésforgó.

A dülő, hol a buza nemesítése folyt, 7 táblára volt beosztva, mínt hogy a buza csak egy táblán természetelt: minden 7-ik évben került ugyanazon táblára. A nemesítés 7—8-ik évében leküzdve a buzatermesztés akadályai, indokolt lett volna ugyan, még egy táblának buzatermesztésre bevonása, tekintettel

azonban arra, nehogy mellék körülmények befolyásolják az eredményt: a nemesítés egész ideje alatt betartatott a kiindulási állapot. A 7-es forgó egyébiránt következőleg alakult:

Zabosbükköny, trágyázva
Buza
Tengeri,
Árpa, lóherével,
Lóhere,
Tengeri, trágyázva,
Zab.

Talajmivelés.

A talaj előkészítését a buza alá, a vetés előtt egy évvel a második előnövény letarolása — a zab learatása — után, kezdettem meg, a zabtarló sekély alászántásával, melyet követett november—december hóban, egy mély őszi szántás. E kettős munka azonban nem volt minden évben megadható, legtöbbször a tarlósántás maradt el, az igáserő elégtelensége miatt. Az igás állomány ugyan elégedendő arányban állott a mivelés alatt álló területtel; a mennyiben 18 kat. hold szántóra esett egy pár igás ökör; de a kiterjedt, szétosztott és nagy távolságra fekvő erdők kihasználása, leginkább pedig az egész idő alatt tartott és házilag eszközölt építkezések, minden évben, az igáserő jelentékeny részét, elvonták a tulajdonképeni rendeltetésétől.

Az egy, esetleg két szántást kapott ugarra a tél folyamán hordattam ki a trágyát. Tavasszal, ha az árpa és a zab vetése befejeztetett, került sor a buza előnövényének — a zabosbükkönynek elvetésére, mely alá a táblát a trágya alátakarása végett, mindannyiszor megsántattam.

A zabosbükköny keveréknek $\frac{2}{3}$ részét a zab és $\frac{1}{3}$ részét a bükköny foglalta el. Ezzel az aránnyal a trágya nagyobb mérvű felhasználását céloztam, hogy a könnyen felvehető tápanyag elvonása által, a buza megdülése ellen erről az oldalról is megtegyem a szükséges ovó intézkedést. De szükség volt erre a keverék arányra: azért is, hogy ezzel fokozzam a takarmány tömegét, mennyiségét, mínt hogy a gazdaság igen erős állattartásával szemben, nagyon kevés természetes kaszáló felett rendelkezett s az a kevés is: vagy mély fekvésű szikes, vagy magas fekvésű szénafű, egy kaszálást adó, rét volt. A jelzett keverék aránya mellett, a zabosbükköny átlag, évenként 25 métermázsa zöldszénát adott, az esős években felment: 30—36 mázsára, a száraz években leszállott: 18—20 mázsára.

Habár, mínt hogy a trágyát jó érett állapotban hordattam ki, az alátakarás mindannyiszor elég jól sikerült, melyet később még fokozott az a körülmény is, hogy a szalmát felszecskázva használtam alomnak, tehát a

vetőgép elé semmi, vagy elhárítható igen kevés akadály gördült: mindazontal a zabosbükkönyt a nemesítés egész ideje alatt kézzel vettem el. A kézzel vetést tette indokolttá, egyébiránt a gazdaságnak tanítási célja is; alkalmat kellett adnom a tanulóknak arra, hogy a kézzel vetésben begyakorolhassák magukat, melyre a zabosbükköny vetése kínálkozott a legmegfelelőbbnek.

A szántásra vetett mag alátakarására a fogast használtam, a fogas munkáját kiegészítette és tökéletesítette a tövisborona, a vetési munkálatok befejezésére a tövisborona után járt a sima fahenger. A hengerezés jelenesetben kettős célt szolgált: először biztosított és gyorsabbá tette a csirázást, másodszer a takaratlan maradt, vagy a boronák által felhözött trágyát lenyomta, a földdel érintkezésbe hozta, mely által a felbomlás mind a három tényezőjének közreműködésével, a trágya még a zabosbükköny tenyészete alatt, teljesen elkorhadhatott. Az elkorhadt trágyát még a zabosbükköny értékesítheti, minek következtése, hogy kevesebb könnyen felvehető tápanyag jut a buzának, s ezzel is elhárítottam az utból egyet, a buza megdülését elősegítő okok közül.

A le nem hengerezett trágya, nem korhad el a zabosbükköny tenyészete alatt, hanem megszáradva, a szalmásabb része a zabosbükkönyszéna közé keveredik, melynek csökkenti értékét, azáltal, hogy az állatokat sok ízékelésre készíti.

(Folyt. köv.)

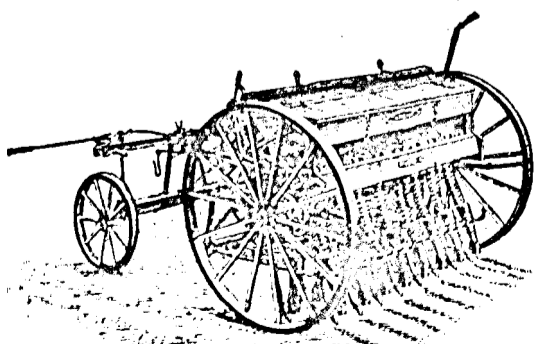
Hogyan védekezünk a peronospora ellen.

Sok a panasz úgy a nagy, mint kisebb szőlőbirtokosainknál, hogy az idén nagy mértékben fellépett a peronospora, ami nemcsak hogy sok felesleges költséget okoz, nemcsak veszélyezteti az idei igen szépnek mutatkozó bortermésünket, hanem kihat a jövő évi termésre is.

Pedig ennek nem volna szabad lennie, mert a peronospora ellen tökéletesen tudunk már védekezni!

Idéjében permetezni, s helyesen permetezni, akkor nyoma sincs a peronosporának. De mikor az a baj, hogy legelső sorban is elkésnek különösen az első permetezéssel s aztán a többivel is. Azt mondják, hogy még nincs peronospora! Hiszen már akkor késő permetezni, mikor látható a peronospora; akkor már csak eső után köpönyeg.

Lapunkban már többször felhívtuk olvasóink figyelmét, hogy dr. Istvánfi Gyula egyetemi tanár, a m. kir. Ampelológiai intézet igazgatója egy füzetkét irt a peronospora s az ellene való védekezésről, mely füzetke, a peronospora felismerése végett színes képpel ellátva, ingyen kapható a m. kir. szőlészeti felügyelőknél és az Ampelológiai intézetnél (Budapest, II. Törökvész dülő, Debrői-ut 15.) ki azt

Szab., „Rekord II.” sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

2024

Sorba vet — sorba trágyáz!

Államgépgyári legújabb szerkezetű gözcséplőkészletek, benzínmotorok, resicai acélekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmivelő eszközök.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
V., Budapest, Váci-körút 32. szám.

egy levelezőlapon kéri. Aki ezen füzetet eddig nem kérte, különösen azok részére s a közérdek szempontjából szolgálatot véltünk tenni a jövőre való tekintettel is, midőn dr. Istvánffy Gyula leírását s védekezés módját az alábbiakban közöljük:

A peronospora vagy szőlőragya a szőlő minden zöld részét megtámadja s május derekától kezdve egész őszig pusztít. Legkivált a leveleket bántja, ezek elszáradva lehullnak. Tartós meleg, nedves időben tönkre teszi a virágzó fürtöket s megrontja a bogyókat, melyek megbarnulva leperegnek, sőt a zöld hajtásokra is rákap.

A peronospora a szőlő zöld részeinek belsőjében élőszködik, ahol nem férhetünk hozzá, s ezért azon vagyunk, hogy kártételét védekezéssel megelőzzük.

A leveleken. A peronospora befuródását, vagyis azt, hogy már megfertőzte a levelet, apró, világos sárgás-zöld színű foltocskák árulják el e foltocskák közepén túszerűsághoz hasonló pont van. Ezek a foltok akkor tűnnek leginkább a szemünkbe, ha a levelet a világosság felé tartjuk. A sárgás foltok kissé áttetszőek, mint a papíron ejtett zsír- vagy olajpecsét s ezért „olajfoltoknak” is hivatnak.

A világosabb színű foltocskák aztán megőnnek, lassanként megbarnulnak, s aljukon, vagyis a levél fonákján olyanok, mintha megvolnának sózva. Ez a törött sóhoz hasonló bevonás azt jelenti, hogy a peronospora penészszálai már kibujtak a levélből és a sporák termése megindult a szálakon.

A levél fonákján termelt sporák aztán ráhullva egy másik levélre, virágra, zöld hajtásra, kikelnek a harmat- vagy esőcsöppekben s befurakodnak a szőlőbe.

Ha már mostan a levél fonákját is megtudnánk permetezni, akkor a fehér ragyogó bevonás eltűnne, az igaz. De azért peronospora néhány nap múlva, ha nedves idő jár, megint kiüt a foltokon s újból látni lehet a porsóhoz hasonló fehér bevonást.

A peronospora tehát újból kihajtott, mert a levélben él s a levél belsejéhez nem férközhetünk hozzá a permetezéssel. Tartós esős időben azért olyan nehéz a peronosporával megküzdni.

A levél színén támadt foltok később aztán megszáradnak, s a levél lyukas, rostás lesz elszárad s korán lehull.

A levelek pusztulása következtében a fürtök meg a vesszők rosszul érnek, a bor hig lesz, könnyen megtörik, zamatját veszti, s a tőke elgyengül.

Ősszel a peronospora a levelekben a téli sporákat termi. Ezek csak tavasszal kelnek ki, s a fiatal leveleket fertőzik. A száraz leveleket legjobb ősszel elégetni, mert így a jövő évben kevesebb lesz a peronospora.

A virágokon. Felette fontos tudnunk azt, hogy a peronospora a szőlő virágjában is pusztítja. Ezt a romlást sokáig elrugásnak vélték. A peronosporától meglepett virágfürtök megbarnulnak, elszáradnak vagy elrothadnak. A virágokon meg a bimbókon jól látni a peronospora fehér ágbogas szállait.

Nagyon nedves esztendőben, főleg jégverés meg köd után, a virágzó fürtökben óriási kárt tesz a peronospora. S ezért nagyon ügyelni kell rá, mert itt a termés forog kockán.

A kötött fürtöket szintén megrontja a peronospora, a fürt madárkás lesz, a kis bogyócskák elszáradnak, vagy leperegnek. A peronos-

pora szárait a megrontott apró bogyókon is meg lehet találni.

A peronosporának van még egy kártétele, mely szintén nem eléggé ismeretes. Ez a bogyóhullás. A nagy zöld bogyók egyszerre elbarnulnak vagy hamuszintűekké válnak, megrancosodnak, mint egy zacskó összelapulnak s leperegnek.

A lehullott bogyók olyanok, mintha cserzett bőrből volnának. A Dunántul azt mondják, hogy ez a „szőlőkoiera”. Nedves időben a megrontott bogyók a fürtökön elrothadnak.

A peronospora végül még a hajtásokat is megtámadja, különösen nedves fekvésű szőlőkben. A hajtásokon sötét foltok árulják el a nyomát. Az ilyen hajtások rosszul érnek.

A védekezésről

A peronospora akkor válik csak veszedelmessé, ha idejekorán nem védekezünk ellene.

A védekezés foglalja az, hogy a leveleket, lombzatot permetezés révén (bordói lével), a virágokat, fürtöket porozás révén (rézkénporral) óvjuk a peronosporától.

A védekezést nagyon korán kell kezdeni s aztán ismételni kell annyiszor, hogy lehetőleg az új hajtásokra, új levelekre mindig jusson védekező szer.

A csallaggal * megjelölt védekezési munka okvetlenül szükséges, minden esetben végrehajtandó; ellenben a (·) zárójelbe fogott védekezések csak a peronosporára kedvező időjárás esetén válnak szükségessé.

A védekezés végrehajtása.

Virágzás előtt.

* Legfontosabb a legelső permetezés, fél percentes bordói lével; ez nagyon korán végzendő, mikor a hajtások körülbelül arasznyi hosszúak.

(Mikor a hajtások egy pár arasznyira megnőttek s az orsóalaku, tömött fiatal virágfürtök még csukottak: újból permetezünk 1 percentes bordói lével.)

* Mikor a fürtök ágbogasan szétbomlottak s virágzásra készülnek, porozunk rézkénporral.

Virágzás után.

* Okvetlenül permetezzük meg 1 percentes bordói lével a kötött fürtöket viselő szőlőt. (Néhány nappal később porozhatjuk a fürtöket rézkénporral, tehát általában június végén.)

* A bogyók zsendülése idején, vagyis mikor a bogyók nem nőnek már tovább, de még zöldek s kemények, szintén permetezni kell 1 percentes bordói lével. Tehát általában július derekán.

(A bogyók érésekor, azaz mikor a bogyók színüket változtatják permetezni kell, általában tehát augusztus elején, vagy derekán.)

*

Rendkívüli nagy szolgálatot tesz a magyar szőlőművelésnek, meg a magyar szőlősgazdáknak, ki a legkorábban fakadó fajtaokról a legelső „olajfoltos”, vagyis fertőzött leveleket beküldi az Ampelológiai Intézetbe. Mert ilyenkor aztán táviratilag is megadható a pontos jeladás annak a védekezés megkezdésére.

*

Megszivlelendők még a következők is:

1. Mindig számot kell vetni az időjárásal. Hűvös időben a szőlő rendkívül érzékeny s igen könnyen rákap a peronospora, azért

ha nem éppen azon frissiben védekeztünk: a hűvös idő beálltával meg kell ismételni a védekezést.

2. Nedves, meleg, párazatos-ködös időben roppant gyorsan terjed a baj, tehát a régi védekezés megújítandó, vagy ha megkéstünk, haladéktalanul védekezni kell.

3. Az esők könnyen lemossák a védekezőszereket, tartós eső után gondoskodjunk a pótlásukról.

4. Jégverés után porozni kell rézkénporral, mert a peronospora a jégverte fiatal bogyókat rontja meg legkönnyebben.

5. Az első kötözéssel (aggatással) nem szabad megkésni, a földön heverő hajtások levelei megkapják a bajt.

A bordói lé készítése.

Egy hektoliter 1 percentes bordói lére kell: 1 kiló rézgálic, 1 kiló oltott mész és 1 hektó víz. Egy tiszta kádba 70 liter vizet töltünk, s a rézgálicot zacskóba vagy kosárba téve, a kádon keresztbe vetett rudra zsineggel ráakasztjuk, hogy megmerüljön a vízben. Így aztán egy éjjelen át fel oldódik.

Aztán az 1 kiló oltott meszet egy másik faedényben 30 liter vízben jól szétkeverjük, úgy, hogy csomó ne maradjon, egy ócska szitán meg is szűrhetjük. Ez a mésztej.

A kész mésztejet mostan lassan vékony sugárban bele töltjük a rézgálicos vízbe, melyet nyírfaseprűvel folyton kavargatunk.

Mikor a permetezőt megtöltjük, előbb mindig fel kell jól kavarni a levet.

A jó bordói lé nem szabad, hogy megperzselje a leveleket. Hogy jól eltaláltuk e vajjon a levet, úgy próbáljuk meg, hogy veszünk a patikában egy pár krajcárért piros lakmuszpapírt. A piros lakmuszpapírból egy szeletkét belemártunk az összetöltés vége felé, mikor még 4—5 liter mésztej van hátra a jól felkavart lébe s ha a piros lakmuszpapír megkékül, az annak a jele, hogy a lé kész.

Ha pedig a piros lakmuszpapír nem kékül meg, akkor még töltünk a kádba mésztejet s újból megpróbáljuk, mindaddig adván mésztejet hozzá, míg a papír megkékül.

Használják még a burgundiai levet is. Ezt könnyebb eltalálni s nem tömi el olyan könnyen a permetezőt. Ára egy pár krajcáral több.

Egy hektoliter egy percentes burgundiai lére kell: 1 kiló rézgálic, 1 kiló kristályos szóda, 1 hektó víz. A rézgálicot feloldjuk 70 liter vízben, a szódát pedig egy másik edényben 30 liter vízben. Aztán hozzátöltjük a rézgálicos vízhez, felkavarjuk s kész a lé.

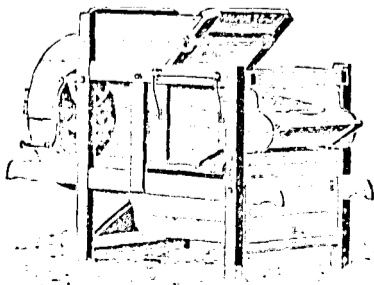
Porozásra rézkénport lehet használni. Kifúvására a rendes kénporfújtató szolgál.

Vigyázni kell arra, hogy a por minél finomabban szórassék ki, mert úgy hatol be igazán a virágok és a bogyók közé.

Ha a rézkénpor nem elég friss, hanem állott vagy nedves helyen tartották, akkor csomós lesz, az ilyen rézkénpor már nem jó.

Figyelmeztetés. Ezuttal is felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy ha valami betegséget, visszaesést tapasztal szőlőjében: küldjön be azonnal próbákat intézetünkbe, mely díjmentesen ad fölvilágosítást.

Címe: M. kir. központi szőlészeti kísérleti állomás és Ampelológiai Intézet Budapesten, II., Törökvész-dűlő, Debrői-ut 15. szám.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek

az „Európa“-szerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő **„EREDETI KALMÁR-ROSTÁK”** Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntőde.

ERDÉLYRESZI VEZÉRKÉPVISELET SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE
Marosvásárhely, Székelyudvarhely és Sepsiszentgyörgy.

A lovak befogásáról.

Legértékesebb ígás állatunk a ló; hány megy ezen becses állatok közül tönkre különösen nagyobb birtokokon, hol az ellenőrzés nehezebb, részint hanyagság, részint tudatlanságból, azt csak az tudja, kinek volt alkalma nagyobb gazdasági istállóban megfordulni. Gyakran találhatni fiatal egészséges lovakat, melyek nyaka, marja, háta feldörzsöltetvén csupa seb, a ló lesoványodva görnyed a jászol előtt és fájalmában enni sem akar, míg a többi jóízűen eszik; mindezek dacára a szegény pára újból csak hámba kerül, a munka szorgos, s addig hajtják őket, míg a fájdalom és bágyadtság következtében összeesnek. Általánosan ismeretes, hogy az ilyen lezsarolt lovak sohasem szedik többé össze magukat, életük végéig invalidusok maradnak, de hát a ló nem szolgálhat örökké.

Ezen jelentékeny veszteségek 75 százaléka

1. a célszerűtlen befogás,
2. az alkalmatlan szerszám következménye.

A befogásnál (csak a kumetes szerszám jöhet tekintetbe, mert ez van általában elterjedve) arra legyünk legnagyobb figyelemmel, hogy az istrángok a földdel párhuzamosak legyenek, hogy huzásnál a teher csak a szügyet nyomja, mely legjobban kibírja a nyomást. Ezt azonban csak a kocsiba fogásnál érzük el, s a szántásnál, amidőn a huzás szakadatlanul tart, az istráng a föld színével szöget képez, s így a ló nyakával és hátával is kénytelen huzni.

Ezen lehetőség határán belől segitendők az istrángot oly hosszúra hagyjuk, amennyire egyáltalában csak lehetséges, mert ezáltal a szög kisebbittetik, s ezenfelül azon rázó mozgás, mely péld. a boronálásnál többnyire első oka a hámtörésnek, nagyban gyengül.

Igaz ugyan, hogy minél rövidebbre van fogva a ló annál könnyebben huz, de a szántás és boronálásnál főfeladat a hámtörésnek az elkerülése.

A kocsibafogásnál az istráng többnyire párhuzamos vagy a hámfák segélyével könnyen párhuzamossá tehető.

Ami továbbá a szerszámot illeti különös gondunk legyen arra, hogy a ló természetének, nagyságának és vastagságának stb. teljesen megfelelő legyen s vaselinnal vagy halzsírral való kenés által puhán tartassék.

A javításokat figyelemmel vizsgáltsunk meg, mert a szorgós munkaidő beálltával a mesteremberek rendszerint tulságosan vannak munkával terhelve, s a javítást ahhoz nem igen értő inasokkal végeztetik; azért jó lesz a szerszámot idejében javításra adni s használatbavétel előtt mindent pontosan megvizsgálni, ne hogy állatainkban kárt okozzon.

A tyukok tojástermelése.

A tyukok tojástermelése, a vedlési időszakot kivéve ismeretes: ritkán minden nap legtöbbször minden második nap tojnak egyet. Ha a vedlési időszakon kívül is szünetet tart a tyuk: valamely rendellenesség kell legyen életrendjében, és pedig: *vagy sok élősdit állat kinezta, vagy nem kielégítő a takarmánya, vagy nagy a hideg, vagy vén már a tyuk.*

A nyári hónapokban, a tojástermelés szünetelésének, leggyakoribb oka az élősdit állatok nagymérvű elszaporodása szokott lenni. Ezért ebben az irányban kutassunk első sorban, s ha

az élősdit állatkák elszaporodása felől meggyőződést szereztünk: haladéktalanul hozzá kell látni azok kiirtásához. Erre e célra kitűnő háziszser az *avas zsír* (szalonna haj) *olaj*, *petroleum*, *dohánylug*. Ha kipusztítottuk az élősdiket, gondunk legyen azután arra, hogy azok újra el ne szaporodjanak, mert ennél is könnyebb a baj elejét venni, mintha már egyszer fellépett, azt orvosolni. Elejét vehetjük pedig: ha *porfürdőről* gondoskodunk, melybe hetenkint oltatlan meszet és fahamut szórunk, s ha az ülőrudakat, legalább havonként egyszer luggal lemossuk.

Ha az élősdiktől megszabadított tyuk, továbbra is tartja a szünetet, a tojás lerakásában: a baj oka a takarmányozásban rejlik és pedig a legtöbbször abban, hogy a tyukok nem kapnak elég *zöldséget*. A takarmány e hiányait segitendő, vágjunk a tyukok daraelesége közé: *mályvalevelet*, *salátát*, *Wherét*, *lucernát*, ha más nem kapunk. *akáclevelet* s ezen eleségek közé hetenkint legalább kétszer aprítsunk *friss csalánlevelet* is.

Ha az élősdit nem bántla a tyukot, a takarmányozásnál is minden feltételnek eleget tettünk és mégsem találunk tojást a tyuk alatt: e célra tovább nem használható, vén, eladni, vagy levágni kell.

Gáspár József.

IRODALMI SZEMLE.

Népesedés és nemzeti nagyság. Széchenyi Aladár gróf tollából a fenti cím alatt nagyérdekű munka hagyta el a sajtót. A főiri szerző megboldogult Széchenyi Imre gróf nyomdokait követi, midőn az ország azon vidékén, ahol leginkább pusztit a nemzetrontó egyke-rendszer, társadalmi és közigazgatási téren lakadatlanul folytatja a küzdelmet ezen végzetes népszokás ellen. Most megjelent munkájában tömören és áttekinthetően ismerteti azon okokat, melyekre az egyke visszavezethető s ezek között behatóan foglalkozik a birtokeloszlás, az örökösödés és a katonai kedvezmények kérdésével. Somogy- és Baranyavármegyék helyzetét tárja elének s a veszedelem leírása kapcsán tájékoztat azon mozgalmakról, azon hatósági intézkedésekről, melyek a bűnös rendszer ellen irányultak a multban s irányulnak a jelenben. Adatai ép oly széleskörű érdeklődésre tarthatnak igényt, mint azon életrevaló javaslatok, amelyeket munkája végén tíz pontban összefoglal s melyek az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szociális bizottságának a tanácskozásain is tetszésre találtak, mint olyan modozatok, melyek egyedül alkalmasak arra, hogy az egyke-rendszer terjedésének útját álljuk. A munka mindazoknak érdeklődésére számot tarthat, akik nemzeti nagyságunk jövője iránt szociális szempontból érdeklődnek. Megrendelhető a Magyar Gazdaszövetségnél 50 fillér ellenében.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ János napi metszés. Julius hó elején esetleg már június végén megszűnik a gyümölcsfánál az első nedvkeringési periodus, s a fa növekedésében rövid megállapodás áll be, hogy 3—4 hét múlva helyet adjon a második nedvkeringésnek. — Fejlődésben levő gyümölcsfáinknál látni fogjuk, hogy valamennyi hajtás, a melyet a fa ez évben nevelni akar már megnőtt s bár teljes hosszúságát még nem érte el, mert hisz a növekedés az időjárás szerint szeptember, októberig is eltart, mégis már mostanig kifejlődött annyira, hogy azok növekedési irányából következtetni lehet arra, hogy a fa hogyan akar ez évben fejlődni.

Különösen fiatalabb, 10 éves koron aluli

fáknál, amelyek még nem hozván nagyobb termést jobban nőnek, látni fogjuk, hogy több szem hajtott ki s fejlődött ágacsává, mint a mennyire a fának szüksége van. Sok oly hajtást látunk, amely kereszteli egymást, vagy amely a korona belsejébe nő, s csak arra való, hogy azt szükségtelenül sűrűvé tegye.

Most hogy a vegetacio kissé szünetel, legalkalmasabb az idő arra, hogy ezen felesleges hajtásokat eltávolítsuk. Ez az ugynevezett *zöld*, — vagy János nap körül törésvén. — János napi metszés. Ezzel azonban nemcsak azt érzük el, hogy a fa koronáját kiritkitjük s a felesleges ágakat eltávolítjuk, hanem azt is, hogy a második nedvkeringési periodusra megtakarítottuk mindazon nedvet, a mely különben ezen felesleges hajtásokba ment volna s az teljesen a megmaradt ágak növekedésének javára lesz felhasználva s így azok nemcsak hosszabbra erősebbre fognak fejlődni, hanem korábban is fognak megérni s így télre kevésbé lesz kitéve a megfagyás veszélyének.

Távolítsuk el tehát a felesleges ez évi hajtásokat idejekorán. Erre legjobb egy jó éles ollót használni.

Hogy azonban ezen műveletünk semmi esetre káros ne legyen, a vágást nem közvetlenül a fa törzse, vagy az ága mellett teljesítjük, amelyből az évi hajtás kinőtt, hanem hagyjunk meg abból három négy levelet s csak e felett messzük azt el, így elkerüljük azt is, hogy ezen metszés a nedvkeringésre káros befolyással legyen, sőt még ezen csonkított hajtás rügyei őszig termőrügyekké is kifejlődhetnek.

Ezen metszést illetve ritkítást csakis ez évi hajtásokon végezzük, az öregebb ágaknak eltávolítását a jövő tavaszra hagyván. 3 K.

+ Egy elhanyagolt házi szárnyas. Mig minden egyéb szárnyas szépnél szebb tenyészetben van, s lépten nyomon szemünkbe ötlük in natura és szaklapi képekben és leírásokban, addig a gyöngytyuk mintha nem is léteznék már nálunk. Csak elvétve látunk itt-ott néhány türt példányt s igen ritkán olvassunk felőle valamit. Pedig ki merné tagadni, hogy hasznossága mellett igazi disze ez a bizarr, de tetszetős színű állat az udvarnak, a kertnek s kivált a parknak. Különleges testalkata, egész viselkedése, gyöngyözött tollruhája, mind kedvessé teszik s az a tulajdonsága, hogy nem kapargál, így kárt nem teket, csak emeli alkalmasságát, kivált mint kerti szárnyasét.

Vannak, akik mindenek előtt azt kifogásolják benne, hogy vad természetű: ám vad pl. a pulyka is, ha kezessé nem nevelik. Sokan éktelen, rikácsoló hangját nem kedvelik; de hogy nem kellémesebb pl. a pulyka hangja sem, azt feledik. Azt azonban be kell látnunk, hogy a gyöngytyuk a többi baronfi közt — ezeknek dacára — legalább is türehető s felnevelése nem okoz több bajt, mint a pulyka-nevelés.

Mint hogy a gyöngytyuk szívesen eltojik rejtett helyekre, vagyis a kitett tojó fészektől idegenkedik, indokolt a figyelmesebb utána látás és a rendszeres tojózás (tojás kitapogatás) és a csapás fészeknek az alkalmazása. Cél-szerű egyébként pl. kertben, szabadban lehetőleg jól elrejtett helyen bokrok között ütni fel számára tojó fészket, beletett sárgás színű porcellán tojással, mert mint a fácán, ő is kedveli az ily fészket s akkor nem tojik el fel nem lelhető helyen.

Tojása, mely kedvező viszonyok között évi hozamban a százat is meghaladja, tndvalóleg kedvelt és jól fizetett, a bibic tojására emlékeztető ize miatt. Bár nem egészen rossz kotló, tojásait tyuk alatt vagy gépben kelteti az ember úgy, hogy a csibék lehetőleg június elején keljenek ki, mert ezek gyorsan fejlődnek és hamar elérik az előbb kelesztettek fejlődését. A csibék felnevelése csak annyi gondot ad, mint pulykánál; hidegtől, esőtől védeni tanácsos a gyöngycsibéket is.

A gyöngytyuk husa izben a fácánéval vetekedik s még kevésbé rágós annál. Husa

értését legalább a következő héten beküldi) még a kiáll. katalógusban is felvéve lesz. Kérjük gazdatársainkat, hogy ilyen értelemben sziveskedjenek a dolgot tekinteni és eljární.

*

Az állatkiállításban résztvenni akaró gazdatársainkat ismételtén is felkérjük, hogy bejelentéseiket minél előbb, de feltétlenül a kitűzött határidőig beküldeni sziveskedjenek, mert a kiállítás arányai ezuttal jóval nagyobbak lévén, esetleg további építkezések válnak szükségessé s így a terminuson túl beérkező bejelentések elfogadhatásáért semmiesetre sem szavatolhatunk.

*

Kiállítási ügyekben július hónap folyamán az egylet titkári irodájában (Kolozsvárt, Attila-u. 10. sz. alatt) minden csütörtök, péntek és szombat napokon d. e. 11—1 óráig fog hivatalos óra tartatni. Kérjük a feleket, hogy személyes megkereséseiket ezen időben sziveskedjenek eszközölni.

*

Kiállítási programokat és bejelentőleveket a titkárság egyszerű levelezőlapon való kérésre, bárkinek azonnal küld. Egy bejelentő-iven tíz állatot lehet, akár különböző osztályukat is, bejelenteni.

*

A magyar gazdák tanulmányutja. Az O.M.G.E. által rendezett háromhétig tartó dán svéd gazdasági tanulmányut résztvevőinek nagyobb csoportja most érkezett vissza. Budapestre. A társaság másik része folytatta az utat a Nordkap felé és még Norvégiát is megtekintti. A tanulmányuton résztvevő gazdák állítása szerint, a tanulmányut fényesen sikerült. Dániában az ottani apró gazdaságokat, a szövetkezeti intézményeket, tejjgazdaságokat és hussertés-kivitel, Svédországban ugyanazok intézményeken kívül a svéd nagy gazdaságokat is tanulmányozták. Svédországban csatlakozott a társasághoz Ottlik Iván földművelésügyi államtitkár és Góger László miniszteri osztálytanácsos, kikkel együtt 52 főre szaporodott a csoport a tanulmányuton résztvevő hölgyekkel együtt.

Szőlőszeti tanítások Kolozsmegyében. A bánffyahunyadi szőlőtermelő községek kérelmére az E. G. E. kolozsmegyei osztálya, szőlőtermelési gyakorlatokat rendezett július 3-án d. e. Bánffyahunyadon, d. u. Ketesden, július 4-én d. e. Nagyalmáson, d. u. Kispetriben, július 5-én d. e. Sztánán, d. u. Nagypetriben, a mikor is Szemere Bálint marosvásárhelyi kir. szőlőszeti felügyelő vezetése és előadása mellett a községi kisgazdák bejárták a felujítás alatt levő szőlőshegyeket, minden nyári munkálatban begyakoroltattak. A szakosztály képviselőjében Wolszky Győző kolozsmegyei m. kir. gazdasági szaktanár volt jelen s esténként előadást tartott a szövetkezetek s gazdakörök működéséről.

A vetések állása a külföldön. A földművelésügyi miniszterhez a konzuli hivataloktól a következő jelentések érkeztek be: **Franciaország.** A május havában uralkodott csapadékdús, inkább hideg időjárás a vetések fejlődésére kisebb-nagyobb mértékben kedvezőtlen befolyást gyakorolt. — **Oroszország.** Az odesszai főkonzul június 16-ról jelenti, hogy úgy a tavaszi, mint az őszi vetések annyira kedvezően állnak, hogy az egész konzulátusi kerületben általában bő aratási eredmény várható. — **Bulgária.** A viddini konzul június jelentése szerint a legutóbbi kiadás esőzése az összes termények fejlődését igen kedvezően előmozdították.

Öt napos méhészeti tanfolyam Kolozsvárt, intelligens nők részére. Az erdélyi

részi miniszteri kirendeltség egy 5 napos méhészeti tanfolyamot rendez Kolozsvártt uri nők részére, hogy nemcsak a gyakorlati méhészkedés főbb elemeit ismerjék meg, de begyakoroltassanak a méz és viasz háziiparszerű felolgozásában is.

A tanfolyam július hó 12-én kezdődik s tart július hó 16-ig, mindennap délután 2 órától kezdve. A gyakorlati tanfolyam helye: özv. *Kremitzkyné, Fröhlich Ilona* urasszony *méhészeti telepe, Donát-ut 3 szám alatt*, ki felkérésre elvállalta a tanfolyam tanítását; ott is lehet jelentkezni egyszerű levelező lapon.

Rokonszenves ujitása a földművelésügyi miniszterium marosvásárhelyi népsegítő aktiójának, hogy nemcsak a hivatásos férfi méhészkedőknek rendeztet tanfolyamokat, hanem kiterjesztette figyelmét a méhészkedő nőkre is. Bizony, sok helyütt akadnak az urasszonyok között, akik szívesen foglalkoznának néhány méhcsaláddal, de, ha nem is méhészkednek gyakorlatilag, hát bizonyára sokan lesznek, akik a méznek sokirányú felolgozásában jártasságot akarnak szerezni. Inkább kirándulás-szerű ezen tanfolyam, nem is kötelez minden napra, (habár csak így lenne sikeres) — de a kirándulás kényelme szempontjából is minden nap d. u. 2 órakor a vármegyeház mellől omnibus fog indulni, melyen a helyeket 885 telefonszám alatt jó lesz idejében lefoglalni, megjelölve a kirándulás napját.

Méhészeti vándorgyűlés és kiállítás Budapes-en. A magyar, német és osztrák méhészeknek Budapestten augusztus hónap 19—24. napjain tartandó 55 vándorgyűlése és kiállítása a nagyszámú jelentkezések folytán igen mozgalmasnak ígérkezik. Mivel már többen azzal a kéréssel fordultak a vándorgyűlés irodájához, hogy részükre kedvezményes vasuti jegyet bocsásson rendelkezésre, a rendezőség ez uton tudatja, hogy a kedvezményes vasuti- és hajójegyeket, valamint a kiállítás egész tartalmára szolgáló tagsági igazolványt, csakis 3 korona ellenében adja ki. Ezen igazolványokra a vándorgyűlés és kiállítás résztvevői tarthatnak igényt s megküldésükért Kovács Antal országos méhészeti főfelügyelőhöz, a vándorgyűlés és kiállítás főtitkárához kell fordulni (Budapest, földművelésügyi miniszterium földszint 3) A 3 korona előre beküldendő.

Kolozsmegyei kisgazdák tanulmányuton a Barcaságba. A földművelésügyi miniszter engedélyével az erdélyrészi miniszteri kirendeltség e nyáron gazd. tanulmányi utakat tervez, a barcasági szász kisgazdaságok tanulmányozására. Az első csoport a Kolozsvár környéki tejtermelő községekből kialakulva július hó 9-én indul, a kolozsvármegyei kirendeltségi megbízott vezetése alatt, első nap Rozsnyó, Keresztény falu, másnap Brassó s esetleg a Hétfalusi csángók gazdaságának s közigazgatási intézményeinek tanulmányozására. Ezen csoportot elkísérik Hankó Veres Károly és Kövály Arthur főszolgabírák is. Ezen nagyon hasznos gazdasági kirándulások sorát a kolozsvári (földész) gazdasági egylet kezdette meg meg ugyancsak a erdélyrészi miniszteri kirendeltség támogatásával és vezetésével 22 kisgazda és 8 gazdasszony Kilin György egyleti titkár, ügyes elnöklete alatt, július hó 1-én bejárták Földvár, Hóltóvény s Feketealom szép községeket, 2-án Brassóban időzve, sok hasznosat láttak és tanultak. Mindenütt igen szívesen fogadták a szász atyafiak és előjáróságok a Bocskai utódokat, akik július hó 3-án reggel, teljes meglepéssel érkeztek vissza kincses Kolozsvárra.

Románia állattenyésztése. Románia, mely az elmúlt ötven esztendőben az állattenyésztés terén nem tudott előrejutni ma talán még rosszabbul áll, mint 1864-ben. Az állattenyésztés 1864 óta hanyatlik, amikor Magyarország és Ausztria, mely Románia állatkiállításának ugyszólván egyetlen piaca volt, elzárta a sorompóit ezen behozatal előtt. Minthogy az ily módon elvesztett piac helyett nem tudott másra találni, az állattenyésztés egyre súlyosod. A mai

állatállomány a következőkben felsorolt 1900. évi állatállományának már csak mintegy 90 százaléka (kivételt csupán a loállomány tesz). Lovak 871.510 db, ökrök 2,588.526 db, juh és kecske 5,887.959 db, sertés 1,719.205 db. A vármárlat következtében elsősorban a Duna völgyén hagyták abba az állattenyésztést és pedig majdnem teljesen. A szarvasmarhakivitel virágzása idején az évi kivitel 10 és félmillió leire is rugott, míg 1882-ben 367.200 leire esett és 1900-ban is csak 1,734.650 leit tett. Azután a nagy kiterjedésű legelőket gabonával vetették be, mert ez többet hozott s ma már nem elégséges a fennálló legelő állatállomány táplálására, mesterséges tápláló anyagokról pedig nem godoskodtak. De nemcsak a szarvasmarha-, hanem a sertés-kivitel is megcsappant 1884 óta. 1861—1868-ban Románia évenként mintegy 75—90.000 db sertést vitt ki 2—3 millió lei értékben, 1871—1876-ban ez a kivitel 11 millió értékre emelkedett de 1882-ig már ismét 0—10 millióra süllyedt s azontul évről-évre kisebb lett, míg nem 1900-ban már csak 109,556 leit tett. A legutóbbi 10 évben a lótenyésztésben, illetve a loállományban volt némi haladás észlelhető, amit részint mezőgazdaság fejlődése, részint pedig a behozatal tett lehetővé, illetve mozdította elő. Legtöbb a ló a Muntenie-kerület Ilfov nevű részében és Moldvában, A román kormány két nagyszabású vágóhid építését tervezi és pedig egy és félmillió lei befektetéssel. Az egyik Turn-Severinben, a másik Burdujeniben épül. Az előbbiben kétharmad részben nagy marhát és egyharmad részben kis marhát, az utóbbiban pedig egyharmadrészben nagy- és kétharmadrészben apró marhát fognak vágni. A napi legnagyobb vágás 250 sertésre és 50 szarvasmarhára rughat Turn-Severinben, míg Budu-jeniben 150 szarvasmarhára és 80 sertésre vannak berendezve.

Jég és peronoszpóra. Az ampelológiai intézet közlése szerint, az erdélyi részeket kivéve, az ország minden szőlőtermelő vidékén jelentkezett a peronoszpóra. Több vármegyének olyan járásaiban is kiütött a betegség, a melyeket eddig megkimélt. A múlt hónapban vizsgálatra beérkezett küldemények közül 30 százalék fűrtomlás volt, tehát most már a fűrtöket is pusztítja a peronoszpóra nagy mértékben miért is a már elvirágozott, kötött fűrtök megvédése a legfőbb teendő. Az elvirágozás utáni permetezés s aztán a fűrtök rézkénporral való porozása a lesgyősebb feladat.

Amerika termésbecslése. Newyorki távirat jelenti, hogy az északnyugati buzaterületen a helyzet teljesen bizonytalan. Míg Hill vasutkirály birtokán a vetésterület nagyobbdása következtében a múlt évi termésre számítanak, más tekintélyek kijelentik, hogy 1892 óta nem volt ilyen intenzív szárazság. Az aratás eredménye csak 200 millió bushelre becsülhető. A lakosság a nagyobb gabona-vidékeken proceszziókat rendez és esőért imádkozik. A hőmérséklet most alacsonyabb, de a szakértők azt hiszik, hogy az időváltozás későn jött. — Newyorkból legújabbán azt jelentik, hogy a rendkívüli szárazság a buza-termés negyven százalékát elpusztította. Chikagóból jelentik, hogy a téli buzatermést 150 millió bushelre becsülik a múlt évi 230 millióval szemben.

Az első városházi borpince. M. hó 23-án küldöttség volt a földművelésügyi miniszteriumban a Pozsonyban felállítandó városi borpince ügyében A deputációnak Mitterhauszer Károly városi főjegyző, Fröhvirth Samu dr., a pozsonyi szőlőművelés egyesületének elnöke, Müllner Samu szőlőművelés és Mayer Henrik vincellériskolai igazgató voltak a tagjai. Serényi Béla gróf miniszter igen szívesen fogadta és kijelentette, hogy informálva van az ügy állásáról. Neki is akarata, hogy ez a nagyszabású városi borpince létesüljön s biztosítja a küldöttséget, hogy a legjobb indulattal fogja az ügyet kezelni. Előzőleg Lónyay Ferenc miniszteri tanácsos, országos borászati kormánybiztos

javitásnál az eleségben naponta 2—3 szem fenyőbogyó nyújtásával még emelni is lehet husa jó ízét. *M. K.*

— **A husnak célszerű eltartása nyári időben.** A gazda gyakran csak azért kénytelen sertéseit eladni, mert a körömfájás mutatkozik. A hentes ily esetben csak potom árat fizet s a gazda kárt vall.

Egy német gazda nyáron át való sertés-öléskor következő eljárást alkalmazza: A sertéseket napnyugta után ölik le s minden hus, amit pácolni és füstölni nem lehet, azonnal a jégverembe vitetik, s így a legközelebbi napokig, míg elfogy, jól eltartható.

A négy sonkát 1 kg. konyhasó, $\frac{1}{8}$ kg. salétrom s egyéb szokásos fűszerszámból készült keverékkel kell forrón bedörzsölni. A keverék oly forró legyen, hogy az ember keze éppen csak kiállja, s teljesen bedörzsölendő. A többi hushoz és szalonnához 1 kg. só és fűszert vesz salétrom nélkül. Most a pácoló edénybe szorososan berakják és pedig a sodarakat alul, a többit fejeje s a következő nap az eljárást forró sókeverékkel újból ismétlik. Harmadik nap a levét megkóstoljuk, s ha az jó erős, akkor csak a lével, ellenkező esetben újból forró sóval mindent bedörzsölni. Negyedik nap a hus a füstölőbe vitetik és éjjel-nappal füstöltetik. Ha mindent pontosan végeztünk, az ölés után számítandó hetedik nap a füstölt hus és sódar készen van s az asztra kerülhet.

Nagy melegben csak éjjel dolgozunk, a húst tiszta kendőkkel fedjük le s a füstölésig hűvös sötét pincében tartjuk. A sódarak kifogástalanul egész a következő tavaszig eltarthatók. A husnak forró sóval való bedörzsölése addig, míg a hus ki nem hült, főfeladat, s más felől is nagyon ajánlatik.

Füstölő kamrát készíteni nem jár sem nagy nehézséggel, sem nagy költséggel, de oly helyre építendő hol könnyen lehet ellenőrizni, s a tolvajoktól lehetőleg biztosítva van.

— **A széna felmelegedése illetőleg kazal-kigyuladás kérdéséhez.** Backhont és Ott de Vries már régebben megállapították, hogy baktériumok hiányában is élenyeshet (oxydálódhatik) s így felmelegülhet és kigyuladhat a széna. Újabb kísérletek ezt még világosabban bizonyítják.

Az az ismeretes tény, hogy az oxydatió alacsony hőmérséklet esetén nem megy oly gyorsan végbe, mint magasabb hőfoknál, következtetni enged arra, hogy a 100 fokon jóval alul levő meleg a szerves anyagok élenyeshülésére már gátlólag hat és egy bizonyos hőfoknál meg se történik.

Nevezettek 16 Naboratoriumi kísérletet végezvén e kérdésben, a következő végeredményekre jutottak:

1. Az éleny (oxygénium) 100 fok C. hőfokon jóval alul is oxydálódik (élenyeshetőleg) hat a szénára, de jóval kisebb mértékben.

2. Ez esetben is megkötetik, a vegyi folyamat alatt az éleny és szénasav keletkezik.

3. Az élenyeshetési folyamatra a jelenlévő víz igen jelentékenyen foly be és pedig ép úgy az oxygénium leköltésére, mint a szénasav képződésére.

4. A tiszta oxygén és a levegő nitrogénnel vegyes oxygénjének hatása ebben nem különbözik egymástól, vagyis a nitrogén (légeny) jelenléte nem foly be hátrányosan az élenyeshetés fokaira, sőt száraz széna esetén a levegő még több szénasav keletkezését teszi lehetővé, mint a tiszta éleny.

A végtanulság ebből az, hogy: a széna felmelegedése már kezdetől fogva élenyeshetés útján áll be s ez fokozódik a hő emelkedésével és végre, hogy a víz jelenléte a folyamatot elősegíti. *(M.)*

— **Csalamádé után buza.** Tudvalevőleg hazánkban csalamádé után rendszeren buzát szoktak a gazdák vetni, bár ezen eljárás helyességéről a nézetek rendkívül eltérők, amennyiben az egyik gazda a csalamádét jó, a másik rossz előveteménynek tartja. Bizonyos, hogy a csalamádé nagyon meghuzza a talajt s

csak az esetben lehet jó előveteménye a buzának, ha istálló- és foszfor-trágyával ellátott talajba vetjük. Az ilyen talajba vetett korai csalamádé nagyon jó előveteménye a buzának, mert egyrészt jól előkészíthetjük buza alá a földet, különösen, ha a csalamádé kaszálása szerinti részletekben azonnal felszántatjuk a talajt, másrészt pedig az istálló-trágyával annyi táperőt adunk a talajnak, amennyiből bőven jut a buzának is. A késői csalamádé, vagy az olyan, amely tápláló anyagokban szegény talajba került, nem alkalmas a buza előveteményeül, mert a talajt nem lehet kellőleg megművelni és előkészíteni. Egészen más a tengeri, amelynek talaja a gyakori kapálás folytán amúgy is elő van készítve s így tengeri után ha későbbben is, de lehet buzát vetni.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK

Állattenyésztésünk fejlesztése. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszternek az állattenyésztés fejlesztése érdekében tett legújabb intézkedése arra kívánja figyelmeztetni a gazdaközönséget, hogy az idejéig jó takarmánytermést és aratást lehetőleg használja ki a tenyészállomány, vagyis a gyümölcsöző állattenyésztési tőke gyarapítására. A fontos intézkedés, amely az összes országos és vármegyei gazdasági egyesületek és törvényhatóságokhoz intézett leirat alakjában ment ki s melyet mihez tartás végett megkaptak az összes gazdasági felügyelőségek, a következőleg hangzik:

Mint már több intézkedéssel jeleztem, ez évben különös súlyt kívánok fektetni arra, hogy hazánk állatállománya lehetőleg és rövid idő alatt felszaporíttassék, és hogy e cél elérésére a vezetésem alatt álló tárca hatáskörében eső minden eszköz felhasználásának. Különösen megokolja és a gazdaközönség szempontjából meg is könnyíti a modott cél elérését az a körülmény, hogy az idén az országnak jótakarmány termése van és az aratási kilátások is kedvezők. Az ország fontos anyagi érdekei szempontjából szinte helyrehozhatatlan mulasztás lenne, ha az idejéig jó takarmány és szemtermés készleteket a gazdaközönség nem használná fel arra, hogy tenyészállományát lehetőleg szaporítsa s ezzel állattenyésztésének bővebb jövedelmezőségét a közel jövő esztendőkre fokozatosan biztosítsa. Felkérem ennél fogva az ország összes törvényhatóságait és gazdasági egyesületeit, sziveskedjenek saját hatáskörükben oda hatni, hogy a gazdák ez idén ne csak a kiváló bikaborjuk továbbnevelésére fektessenek súlyt, hanem főleg az üszőborjukból is lehetőleg nagy számot igyekezzenek tovább nevelni és ezzel az ország tenyészanyagállományát megszorítani. Részemről több intézkedést szándékozom foganatosítani, hogy a gazdaközönséget a kitűzött fontos cél elérésében támogassam. Így már ma jelezhetem, hogy az állami támogatást és közvetítést jövőre az anyaállatok tekintetében is kiterjeszteni szándékozom oly irányban, hogy az országnak szegényebb szarvasmarha állományu vidékei fokozatosan a kellő mennyiségű anyaállattal is ellátassanak. Támogatni szándékozom továbbá azt, hogy az üszőborjuk a legelőben szegényebb vidékekről bővebb és olcsóbb legelőt szolgáltató vidékekre való legeltetés végett elszállíthatók legyenek. E cél részint vasuti szállítási kedvezmények kieszaközlésével, részint pedig a bővebb legelőkkel rendelkező vidékeken megfelelő legelőgazdasági berendezésekkel kívánom egyelőre támogatni. Felkérem, hogy ezen leiratomat érdemleges tárgyalás alá venni és gyakorlati foganatosítása iránt szükséges intézkedéseket megtenni sziveskedjék. Megjegyzem, hogy az összes gazdasági felügyelőségeket megfelelőleg utasítottam. Kívánatos, hogy a nagyobb gazdaságok az üszőszaporulatról az illetékes gazdasági felügyelőségeket tájékoztassák és azt hogy egyes községekből a gazdák hajlandók távolabbi vidékekre üszőket legeltetés végett szállítani, a gazdasági felügyelőségnek

bejelentésük, hogy a tél folyamán a jövő legeltetési évadra szükséges legelőgazdasági berendezések foganatosítása iránt kellő időben gondoskodhassam. Gróf Serényi s k.

A jégverés okozta kár megállapítása. Sátoraljaujhelyről jelentik: Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter a jégveréssel sújtott Hegyaljára a szőlőkben okozott kár megbecsülésére kiküldötte Szilvássy és Hegedüs vincellériskolai igazgatókat, kik Sátoraljaujhelyre érkeztek. A mezőgazdasági kár megállapítására szintén ma érkeztek Ujhelybe Berzeviczy Simon és Szilassy György gazdasági felügyelők. A kiküldöttek a főispán, alispán és vármegyei főjegyzővel tanácskoztak a segítés módjáról és nyomban megkezdették a sújtott területen körutjukat. Kazy József földművelésügyi államtitkár a főispánhoz intézett megleghangu táviratban fejezte ki ugyis, mint a sátoraljauhelyi kerület országgyűlési képviselője, részvétét a csapáson és kijelentette, hogy úgy mint magánember és mint államtitkár a csapás enyhítésére a legmesszebbmenő támogatásban részesíti a károsultakat.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK

Kiállítási hírek.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet szeptember 1—4-i kiállításainak programjait az elmúlt hetekben küldötte szét a rendezőség s a bejelentések már megkezdődtek. Az erdélyrészi XVI. tenyészállatkiállításra, mely iránt kiváló nagy érdeklődés mutatkozik, számos bejelentés érkezett, az első között: Dr. Gróf Teleki Domokos geryeszegi nagybirtokosé, aki magyar-erdélyi gulyabeli csoporttal is, és Gróf Teleki Gézáé, Alsózsukról, aki főképen lovakkal vesz részt a kiállításon.

A VIII erdélyrészi gép-, eszköz-, termény- és termékkiállításra való részvételüket eddig a következő nagyobb mezőgazdasági gépgyárosok jelentették be: Allamvasutak gépgyára, Clayton-Shuttleworth, Kühne r. t., Fehér Miklós r. t., Bächer—Melichár képv., Mc.Cormick képviselet Budapestről, Losonci gépgyár, Losonc, Kalmár Zs. terményrostagyár, Hmezővásárhely, Hungária gépgyár, Déva és Mayfarth Ph. Bécs. Természetesen, a hazai gyáripárt megillető előnyök nyújtása biztosítva van.

A kiállítási bírálóbizottságban való részvétel tárgyában már a múlt hó 19-én felhívást bocsátottunk ki e helyen, minek következtében sokan jelezték is részvételi szándékukat. Azokat, akik jelentkeztek, be is választotta a végrehajtó bizottság. Ennek dacára azonban arról értesülünk, hogy egyes gazdatársak kimaradásukért apprehendálnak. Erre vonatkozólag tudatjuk a következőket. A rendezőség a jury tagságot nem kitüntetésképpen osztogatja, hanem azt óhajtja, hogy a bíráló bizottságban mindenki, aki arra kompetens, résztvegyen. Tehát éppen nem lehet mellőzésnek tekinteni, ha valaki abból az első öt zseirásnál kimaradt, hiszen a legjobb akarattal sem lehet azt kívánni, hogy a bizottságot választó egynehány embernek mindenki észébe jusson. Aki tehát még idáig felvéve nincsen, azt egyszerű levelezőlapon való jelentkezésre a rendezőség azonnal felveszi és neve (ha

fogadta a küldöttséget. A miniszteriumban — ugymond — élénk érdeklődéssel viseltetnek a kérdés iránt s azt akarják, hogy a pozsonyi városi borpince az első ilyen nagyszabású intézmény legyen az országban. A kormány a legmesszebbmenő anyagi támogatásban részesíti az intézményt, ennek a támogatásnak a nagysága azonban a költségvetés és a berendezés tervezetének elkészítése után állapítható csak meg. Az előadó felhívta a deputációt a szükséges tervek felterjesztésére.

— **Mesés burgonyatermékek.** Az újonnan tenyésztett burgonyafajtákkal bőséges műtrágyázás mellett mesés termésmennyiségeket érnek el Németországban ott, a hol a földek kulturális állapota is jó. *Blümisch* német gazda és tenyésztő räckelschützi birtokán 31 burgonyafajtát tettek termelési kísérlet tárgyává. A föld déli fekvésű volt és az elővetemény buza lévén, a tarló alá lett buktatva és ősszel reggelként 130 mm. istállótrágya lett alászántva 25 cm. mélységre. A vetés előtt foszforsavat hintett el holdanként 120 kg. ot júniusban pedig 22 kg. chilisáltrónot szórt fel per morgen. A termésmennyiségek voltak az *Up to date* fajtánál 230 q reggelként 16.7% keményítőtartalommal), míg a legkevesebbet termő *Gratia* reggelként 120 q-t termett (19% keményítőtartalommal). A többi fajta termése e két szám közt mozgott. E bőtermő új fajtáknak és a bőséges trágyázásnak és a jó művelésnek irható javára az a szédítően nagy burgonyatermés, a mely Németországban az utóbbi időkben kifejlődött. *N. D.*

— **Új búzánk minősége.** A gabona aratása hazánkban — a magasabban fekvő vidékeket kivéve — június 21-ike óta általánosan folyik. 1910-ben tehát a kalászosok 8—10 nappal előbb értek, mint rendszeren. A Molnárok Lapja fölkért öt szakembert (bácskait, bántágit, tiszavidékit, marosmentit és somogy-megeit), hogy kicsinyben tegyenek próbát a rendelkezésükre álló búzával. A szakemberek egybehazgón azt jelzik, hogy a buza hektolitersulya átlagban nagyobb lesz az idén, mint 1908-ban (az 1909. évi abnormis terméssel nem is hasonlítható össze), mert a szem telt, sima, nagy és tömött, Szorult szemű, ráncos héjú buza alig lesz, hacsak a keresztekben való utóérés alatt sok esőt nem kap. A szemnek lábón való beérés kifogástalan volt és különösen a június 10—15 közti három jó meleg nap döntötte el a minőség sorsát. Az átlagos nedvességtartalom 11.40—14 százalék, nedves siker 38—42 százalék. Száraz siker tartalomról nincsen értesülésünk, de a fenti számokból következtetve a 12—14 százalék száraz siker lesz az átlag. A siker minősége kiváló, mert nem szakad, nyulós és rugalmas. A mintát két helyen urasági, három helyen kisbirtokosok terméséből vitték. Malomipari szempontból tehát föltétlenül elsőrangú minőségre számíthatunk.

— **A szőlők állása és a borpiac.** Nemcsak a hivatalos jelentésből, hanem a hozzánk érkezett tudósításokból megállapítjuk, hogy Magyarország az idén jó termésre számíthat. A tőkék fakadása kifogástalan volt és szép fürthozam mutatkozik. Ha baj nem lép fel, akkor 6 és fél 7 millió hektoliterre biztosan tehetjük az idei termést, tehát a tavalyit túl fogja szárnyalni, sőt lehet, hogy megközelíti az 1908. évi nagy termést.

— **Eosinos árpával etetett disznók.** A németországi árpaimportban a takarmányozásra szánt árpát (megkülömböztetésül a magas árpavámot fizető sörárpától) denaturálják eosinfestékkel, mely — ha vízzel főzik vagy keverik a takarmányárpát — anak vörös színt ad. A német lapok hevesen ellenézték ezt az eljárást, mert az állatok attól megbetegednek, gyomorfalgyulladásra kapnak stb. és így a német lakosság betek állatok húsát kénytelen fogyasztani. A német kormány ezzel szemben jónak látta egy szaktanácskozmány összehívását, mely január 19-én kimondta, hogy habár két részben a vékonyabb husrétegen és a lány részen (tüdő, máj, vese, gyomor) meglátszott az eosin hatása, de ez csak nem kívánatos lehet.

azonban akut megbetegedéseket az eosinos árpa csak akkor idéz elő, ha azt mértéklenül eszi az állat. — Már hogy mennyiben legyen a sertés »mértékletes« arra nem felelt a bizottság.

— **Kedvezőtlen amerikai terméskilátások.** New-yorkbói jelentik, hogy a rendkívüli szárazság a buzatermés negyven százalékát elpusztította. Chikagói jelentés szerint a buzatermést 150 millió buschelre becsülik a múlt évi 230 millióval szemben.

— **Népszámlálás hazánkban.** Törvény által elrendelt népszámlálás 1911. évi január hó 1-én lesz. vidéki nagyobb városok lakosainak száma azonban már magállapított s köhírré tétetett. A népesség szerint városaink így következnek: Szeged 121000; Szabadka 98000; Debrecen 94000; Pozsony 80000; Zágráb 76000; Hódmezővásárhely 71000; Arad 68000; Temesvár 64000; Kolozsvár 59000; Pécs 52000; Kassa 50000 lakossal.

— **Török lóvásárlók Magyarországon.** A szaloniki községtanács, elnökének javaslatára elhatározta, hogy a város lószükségletét Magyarországból fogja fedezni. Két községtanácsos legközelebb Magyarországra rándul lóvásárlás céljából.

— **Tenyészállat kiállítás Brassóban 1910. évben.** 1910. évi október havában mezőgazdasági gépkiallításal egybekötött országos tenyészállatkiállítás rendeztetik Brassóban. A kiállítási jegyzék (Katalogus) 2000 példányban nyomatik, melybe mezőgazdasági gépgyárosok hirdetései is felvétenek. A hirdetési díjakra vonatkozólag közelebbi felvilágosítást nyujt ezen lapban leközölt hirdetés. A kiállítás határozmányait valamint a bejelentési űrlapokat a *kiállítás rendező bizottsága*, (Brassó, Vármegyeház:) kívánatra megküldi, a hová minden átiratok intézendők. (2475 II.)

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

== A MAGYAR ==
JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H Á Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyujt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményyt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

„Nős gazdatiszt

== állást keres.“

Cim:

Kiadóhivatalban

2474

Thierry A. BALZSAMA. Törvényesen védő gyógyszerész.

Csakis az apáca védőjegy, az igazi. A leghörszervek minden megbetegedése, köhögés vércöpés, rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorgörccs és más gyomorhajók, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Külsőleg, szájbetegek, fogfájás, égett sebek, kiütés, nyilalás és különösen influenza ellen stb. használ. 2 kiscsiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családi üveg 6 korona.

THIERRY A. gyógyszerész egyedül valódi

CENTIFOLIA-KENŐCSE meglepő, csilhatatlan és utólrhetetlen gyógyítóhatású még a régi, sőt rakes sebeknél, sérüléseknél, daganatoknál, gyulladásoknál, kiütéseknél; eltávolít minden idegen anyagot, gyenedést, sokszor fölőlegessé teszi a fájdalmas operációt. 2 tégly 3.60 korona.

Cim: **Schutzengel-Apotheke** des **A. Thierry in Pregrada** bei Rohitsch.

2399

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.
Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetáter. Fötér 9.

1729 Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

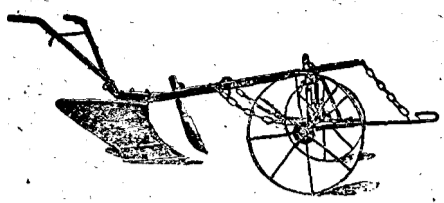
Badacsonyvidéki

saját termésű, hegyi fajborokat kölcsön hordókba szállit:

Balogh Gyula szőlőgazdasága,
Bataton-Henye.

Árjegyzék ingyen.

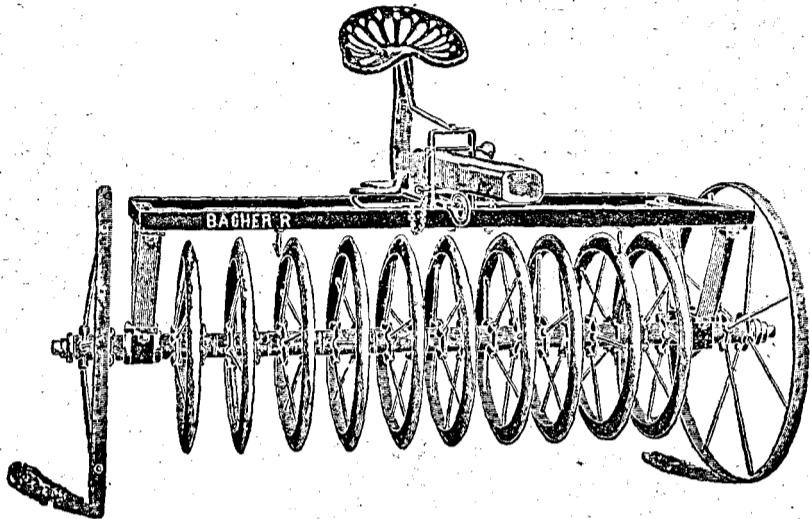
A valódi Bacher-féle törhetetlen fejű

„Acélekék“

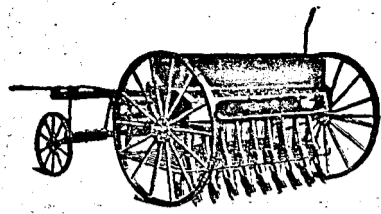
ugy a munkateljesítés tökéletességénél, mint kiváló tartosságuknál fogva elsőeknek vannak elismerv.

Campbell rendszerű altalajtömörítők, Tárcsás boronák, elismert és egyedül tökéletes kivitelben a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazva.

Olcso ár és teljes szavatosság mellett.

Budapest, VI. Nagymező-u. 68. SZ.

A „Melichar“-féle

„Unicum Drill“

a gazdák kedvenc vetőgépe. Pontos szabályozhatóság,

gondos kivitel és tartosság tekintetében egy gyártmány sem versenyezhet vele.

Kormányzó szerkezete és kiürítése meglepően célszerű

és a vele való munkát könnyűvé és akadálytalaná teszi.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Bacher-Melichar

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

Árjegyzék, árajánlat kívánatra bérmentve.

Hirdetmény

szakiskolába való felvétel tárgyában.

A gödöllői m. kir. baromfityenyésztő munkásnőket képző iskolában 1910. évi október hó 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra ezennel pályázat hirdettetik.

A tanfolyam célja kizárólag női növendékeket a baromfityenyésztés, minden ágában általában, de különösen nagyobb baromfityenyésztési telepek körül előforduló mindenféle munka ellátására gyakorlatilag kiképezni. Az iskola a m. kir. földművelésügyi minister felügyelete alatt áll.

Az oktatás főleg gyakorlati, a növendékek az iskola telepén előforduló és a baromfityenyésztéssel kapcsolatos mindenféle, valamint kerti munkát végezni kötelesek.

A felvétel iránti bélyeges kérvények a m. kir. földművelésügyi ministerhez címezve az iskola vezetőségénél Gödöllőn, legkésőbb folyó év augusztus hó 20-áig okvetlen benyújtandók. Hiányosan felszerelt vagy elkésve benyújtott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Felvételi feltételek:

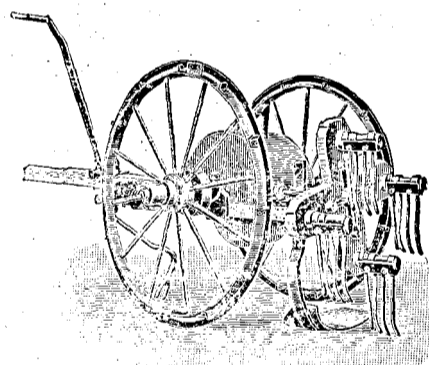
- 1., 16 évet betöltött és 30 évet meg nem haladt életkornak igazolása, (születési bizonyítvány);
- 2., erős, egészséges testalkat igazolása orvosi bizonyítvánnyal;
- 3., a magyar nyelv tudása;
- 4., annak igazolása, hogy a belépni óhajtó irni, olvasni tud (elemi iskolai bizonyítvány);
- 5., kiskoruknál szülői vagy gyámi nyilatkozat arra nézve, hogy a felvett növendék az iskola kötelekéből nyomos ok nélkül el nem távozik;
- 6., védhímlőoltási bizonyítvány.

Megjegyeztetik végül, hogy az iskolánál ez időszertint 12 hely van rendszeresítve, havi és személyenkénti 50 kor. ösztöndíjjal, melyből a növendékek teljes ellátására 35 kor. fordítatik, 15 kor. pedig a növendék kezeihez lesz kifizetve.

Bővebb felvilágosítás Gödöllőn, az iskola vezetőjénél nyerhető.

Az iskola vezetősége.

Uj! Mayfarth-féle burgonyakiemelőgép Uj!
Kiváló teljesítőkéesség.

Rendkívül könnyű járása. A gumók megsértése kizárva. Állítható nyomtávolság, miért is a szélesen és keskenyen ültett burgonyához egyformán jól használható.

„Welt“ Roder

törvényesen védve. Erős kiállítás, pontos működés. Az emberi munkát pótolja. A német gazdasági egyesület tüzetes vizsgálat után

„Uj és figyelembe veendő“ jelzővel tüntette ki. Acél öntésű törhetlen fogaskerék-rendszerrel. A kerék távolság a burgonyák vetése szerint alkalmazható.

Nagy megtakarítás a munkaerőben.

Kérjen speciál ajánlatot a „Welt“ Roder-ről

Ph. Mayfarth & Co.

mezőgazdasági gépgyártó

WIEN, II. Taborstrasse 71.

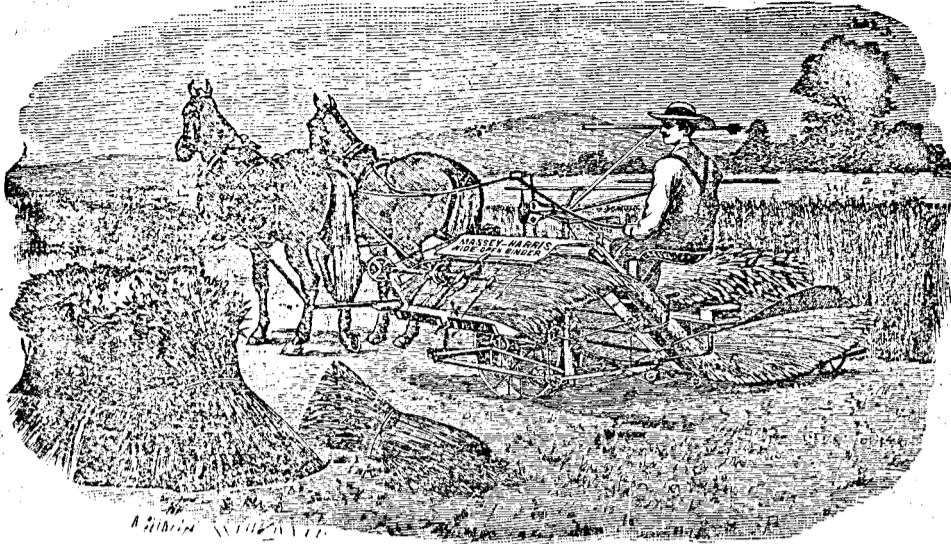
RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

- Alló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
- Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
- Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
- Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
- Hűtőtelepek és jéggyárak.
- Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
- Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
- Borsajtók és szőlőzúrók.

Massey-Harris & Co. fűkaszaló és aratógépgyár.

== Toronto Észak Amerika. ==

A világ legmegbízhatóbb gyártmányai.

Arjegyzéket és árajánlatot kívánatra szívesen küld a

Massey-Harris Co. részvénytársaság

BUDAPEST,

V. Alkotmány-u. 23.

Szám : 3079 - 1910.

Pályázati hirdetmény.

A tordai Szabó József-féle kisebb magyar gazdasági iskolába való felvételre ezennel pályázat hirdettetik.

Az iskola célja az erdélyi részekben az ottani viszonyoknak megfelelő helyes gazdálkodás ismereteit terjesztetni, kisgazdákat saját birtokukon való önálló gazdálkodásra megtanítani, továbbá az ottani nagyobb gazdaságok számára megbízható s kellő gyakorlattal bíró előmunkásokat, béres gazdákat, tehenes számadókat stb. kiképezni.

A tanfolyam tartama két év.

Ez iskolába az 1910—1911-ik tanévre 12 ingyenes növendék fog felvételt. Az ingyenes növendékek az iskolában teljes ellátást élveznek és kifejtett szorgalmukhoz képest havi 6—10 kor. ruházati segélyben részesülnek.

A felvételi feltételek és egyúttal a felvételi kérvényhez csatolandó okmányok a következők:

- a) *születési bizonyítvány*, mely igazolja, hogy a feiveendő 17-ik életévét betöltötte. Katonai szolgálat teljesítését tanúsító igazolvány a felvételnél előnyben részesít;
- b) *orvosi bizonyítvány*, mely az ép, erős, gazdasági munkára alkalmas testalkatot igazolja és a himlő elleni sikeres újraoltást bizonyítja;
- c) *elemi iskolai bizonyítvány* annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól tud írni, olvasni, s a négy alapművelettel számolni. Gazdasági ismétlő iskolát végzett egyének a felvételnél előnyben részesülnek;
- d) *írásbeli nyilatkozat* a belépni óhajtó szüleitől, esetleg annak gyámjától, melyben azok arra kötelezik magokat, hogy a tanfolyam tartama alatt a növendékeket az iskola kötelékéből nem veszik ki;
- e) *hatósági erkölcsi bizonyítvány*;
- f) állami ingyenes helyre folyamodóknál *hiteles irat*, mely feltünteti a belépő apjának vagyoni állapotát és foglalkozását, a belépő növendék testvéreinek számát és életkorát, valamint azt a körülményt, hogy a folyamodó kisbirtokos fia és megelőzőleg apja vagy más gazdaságában foglalkozott.

Az ezen okmányokkal felszerelt és a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur öngyméltóságához címzett kérvény lehetőleg személyes jelentkezés útján a Szabó József-féle kisebb magyar gazdasági iskola igazgatóságánál (állami birtok kezeléségénél) Tordán legkésőbb **folyó évi augusztus hó 15-ig** lesz beadandó.

Az iskola szervezeti, rend- és fegyelmi szabályzata ugyanott megtekinthető, vagy pedig érdeklődőknek a m. kir. földmivelésügyi miniszterium erdélyrészi (székelyföldi) kirendeltségéhez Maros-Vásárhelyre intézendő levélbeli megkeresésre díjtalanul megküldetik.

Maros-Vásárhely, 1910. június 20.

2468

Erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltség.

Az Erdélyrészi Gazdaközönség szíves figyelmébe!

Miután a folyó év szeptember hó 1., 2., 3 és 4. napjain — a XVI. erdélyrészi tenyészállatkiállítással kapcsolatban — fog megtartatni Kolozsvártt immár **VIII. erdélyrészi gép-, szerszám-, termék és terménykiállításunk** is, hol a gazdaközönségnek minden ily tárgy szükséglete beszerzésére a lehető legjobb alkalom kínálkozik, mert mindent közvetlen szemlélet útján, kiállítási darabokban és tetemes engedmények mellett vásárolhat, felkérjük a gazdaközönséget, hogy ezirányu bevásárlási szándékait, a saját érdekében, akkorra *fenntartani* szíveskedjék.

2463

A rendezőség.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,981.700.— K.
Tartalékok	1,933.963 54 "
Összesen:	3,915.663.54 "
1901. évi fölösleg	90.849.— K
1902. " "	59.782.26 "

1903. " "	109.331.73 "
1904. " "	72.438 23 "
1905. " "	81.730.60 "
1906. " "	99.243.65 "
1907. " "	41.877.32 "
1908. " "	81.088 76 "
1909. " "	106.589.64 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-ot díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2½%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára rugnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az Igazgatóság.

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK
LITTKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyszer-, pipere és illatszer üzlete Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!
Házilag készítendő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok.

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Rózsa	Törköly
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum	Vanília
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő	
			Maraschnó	Pfefferüma	Szilvorium	

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

A modern **HOMOKÉRTÉKESÍTÉS** legcélszerűbb és legjövendelműbb, ha ez legújabb szab. Kombinált-géppünkőn lesz eszközölve.
Falazó téglá, tetőcserép, alagszó, járdalap, mind egy és ugyanazon gépen állítható elő. Ajánljuk még kipróbált formáinkat vályuk, ürtőmbök, sirkeretezések stb. előállítására a legkülönbözőbb árakban.
Magyar levelezés. Különlegességi gépgyár. Magyar levelezés.
Dr. Gaspary & Co. Markranstädt, Leipzig mellett.

80. sz. brosurá ingyen.

Városhoz közeli
vagy jó vasúti összeköttetésű nagyobb
300—2000 holdas
hírtokot
bérbe, vagy megvételre sürgősen
keresek.
Címem a kiadóban
(r. y.) alatt.

Gróf Wass Béla ömeltósága
Mezőzáhi gazdaságában
ELADO

30 darab 5—12 éves erdélyi jellegű magyarfajta tenyésztehén, ugyanott kapható nemesített

erdélyi fehér szarvnélküli (suta) rackakos, értekezhetni:
Gönczy Mihály intézőnél,
Mezőzáh Tordaaranyosmegye, posta, vasut, táv- és telefon állomás helyt. 2467

OBERDING ANTAL
vizvezeték és csatornázási vállalkozó
Kolozsvárt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)
Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, ciosetteket, mosdó-asztalokat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá készíti vidéken vizvezetékét szivattyú állomással vagy forrás foglással. — Elvállal jutányos árban évi jókarban tartásokat és minden e szakmába vágó javításokat pontosan és a legjutányosabban. 2496

LÉBER GYÜLA

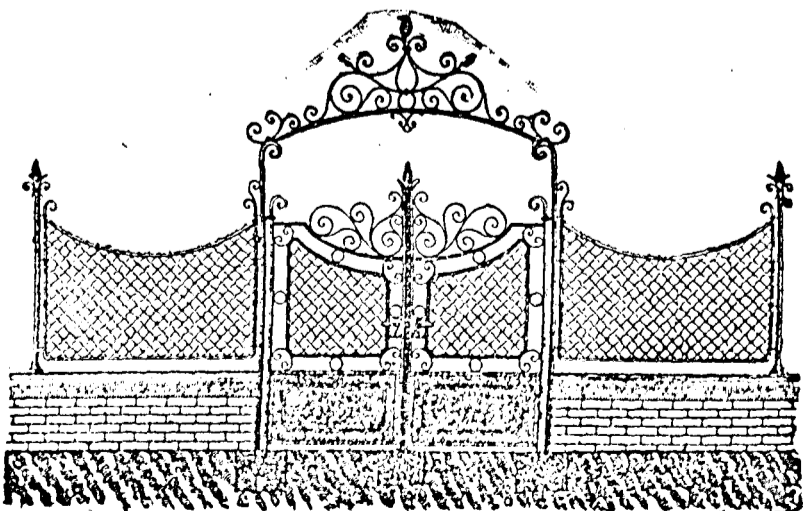
Első erdélyi sodrony szövet-fonat, kertkerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára

Kolozsvárt, Egyetem-utca 7. szám.

Telefon szám 439. Készít minden e szakba vágó sodrony munkákat izléses kivitelben és gyári árakon.

Raktáron mindenformájú kerítés, Hungária és 6 sarkos horgonyozott fonatok is méterenként 30 fillértől fölfelé.

Nagy képes árjegyzék és minta fonatok kívánatra ingyen küldetnek

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
 Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.
 Női **len és chiffon ingek**, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.
Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérenemű, vászon és szőnyeg nagy raktara

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

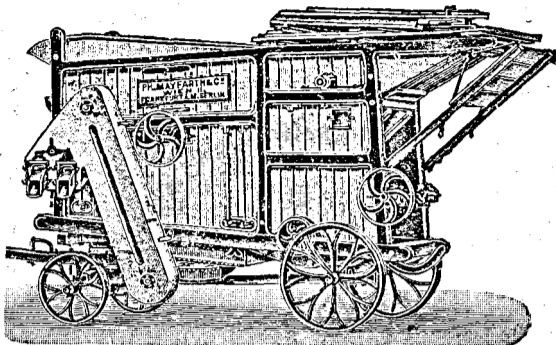
Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget készítenek, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

A legújabb gépberendezésekkel ujjáalakított nagy gyáraink folytán különösen munkaképesek vagyunk és elismert legkiválóbb minőségben szállítunk:

Cséplőgépeket } kézi, jár-
 Takarmányelőkészítőgépeket } gány- és
 Gabonatisztítógépeket } motor haj-
 társra.

Bor-, Gyümölcs- és Gyümölcslé-sajtológépeket
Aratógépeket

Szénaforgatókat, Széna- és Aratógerekelyéket, Járgányműveket, Gyümölcs- és Szőlőszúzókat, Szőlőmorzsolókat,

valamint mindennemű mezőgazdasági gépeket. 2456 II

MAYFARTH PH. & Co.

mezőgazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor.

Alapítva 1872-ben.

Wien II./I. Tabórsrasse 71.

1000 munkás.

Részletes képes árjegyzékeket ingyen. Kitüntetve több mint 670 arany-, ezüst érmekkel stb. Képviselek és vizontárusítók kerestetnek.

ERDÉLYI BANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir. tér 32

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárusító helye. A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb. Értékpapirokat, idegen pénznemeket elad és vásárol

Előleget ad értékpapirokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.

Dijmentesen bevált szelvényeket és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt tü- és betörésmentes páncélszekrényeket. (Safe Deposits.) 2017 Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

Megjelent:

2472

az Erdélyi Gazdasági Egylet támogatásával

„Az erdélyi szászok mezőgazdasága”

Irta: enesei Dorner Béla.

21 sűrűn nyomott iv, 68 szövegábrával, ára 8 korona. (Kapható: Minden nagyobb könyvkereskedésben.)

Az erdélyi magyarságnak, földbirtokosoknak, kisgazdáknak, szövetkezeteknek, gazdaköröknek, lelkészeknek, tanítóknak, szolgabíróknak, jegyzőknek, gazdatiszteknek, hivatalnokoknak és minden művelt magyar intelligens egyénnek tanulságos!

A kolozsvári Vöröskereszt-Egylet kórháza.

Erzsébet-Mária kórház és Szanatorium Kolozsvárt, Magyar-utca 35. szám. Igazgatóság ugyanott.

Ez a Szanatorium európai nyívn áll. Az ellátás kitünő. A beteg, mintha családi körben lenne a kiváló humanista dr Brant József miniszteri tanácsos, ny. egyetemi tanár körültekintő vezetése mellett.

Az intézetbe felvétetik minden rangú és felekezeti gyógyítható beteg, kivéve heveny, fertőző és elmekörös bántalommal szenvedőket.

A napi ápolási díjak mérsékeltek, nem drágábbak a klinikák vagy kórházak külön áránál. Az ápolási díjban foglaltatnak: elsőrendű, naponta ötszöri étkezés, ápolás, egyszerűbb gyógy és kötszerek, fehér és ágyneműek, fűtés, világítás, valamint az intézeti orvos látogatása naponta egyszer vagy kétszer. Minden beteg tetszése szerint választhat kezelő orvost, kinek kölcsönösen megállapított tiszteletdíját külön fizeti, valamint az intézeti orvosnak a rendesen kívül kívánt látogatásait.

Ha műtét kívánatos, akkor annak díja előre fizetendő. Korlátolt anyagi viszonyok közt levő betegek, a műteti díj fizetése alól fel is menthetők, de ilyen esetben műtétet csak az intézet orvosszemélyzete végez.

Azon első és másodosztályos betegek, kik az intézetben 1/2 hónapnál hosszabban tartozkodnak, ápolási díj mérséklésre tarthatnak igényt, ugyszintén kisebb javadalmazású tisztviselők, valamint katonatisztek özvegyei és árvái.

Az intézetnek van testgyógyászati és nyáron át vizgyógyászati osztálya is. Testgyógyászati díjak: egy óra 2 korona, egy hóra 50 korona. Vizgyógyászati díj hetenkint 15 korona. 2464

Haszonbér hirdetmény.

Torján, Háromszékmege egyik legszebb nagyközségében, Kézdivásárhely közelében, 1910. év okt. 1-től több évekre

haszonbérbe kiadó:

dr. Pethó József és Pethó Györgynek 2—2 tagban fekvő birtokaik, melyeknek területe mintegy 200 kat. hold szántóföld, 40 kh. rét, s 380 kh.-nyi erdőnek legeltetési és faizási jogával.

Ezen csaknem egyenlő területű birtokok, a faluban 2 különálló lakház és melléképületekkel külön-külön, de esetleg együtt is kibérelhetők s megtekinthetők, Torján (Háromszékme.) dr. Pethó József útján és bővebb tájékozás szereshető levélben Pethó György jószágigazgatónál

Szatmár-Németiben. 2473

A m. kir. földmivelésügyi minister ur ő nagyméltóságának védnöksége alatt

Brassóban 1910 évi október hóban rendezendő s

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKIALLITÁSSAL EGYBEKÖTÖTT ORSZÁGOS TENYÉSZÁLLAT KIALLITÁSRÓL kibocsátandó

JEGYZÉKBE (KATALOGUSBA) HIRDETÉSEK felvétetnek.

A hirdetési díj:

1/2 lap oldalért 20 korona, 1/2 oldalért 10 korona, 1/4 oldalért 5 korona.

Ilyen hirdetések 1910. évi augusztus hó 15-ig vétetnek át.

A kiállítás rendező-bizottsága: 2475 I.

Brassó, Vármegye ház.

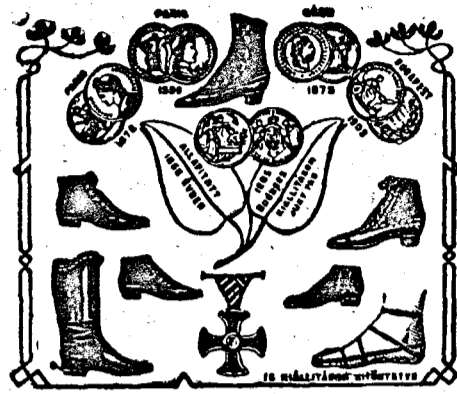
Szivattyúk és Mérlegek

különbteges gyár
Garvenswerke,
 Wien, II., Handelsquai No 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült
FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a egjo bb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsokavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-akák, 2. és 3-vasú akák és minden egyéb gazdasági gépek.

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a
Fischer-féle

zsák és ponyvagárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás.
Ponyvakölcsönző Intézet.
Tessék ajánlatot kérni!
2260

Kwizda-féle RESTITUTIONS-FLUID

mosóvíz lovak számára.
Szóvédjegy, címke és csomagolás védve.
Egész üveg ára K 2.80.
Több mint 40 év óta használatban az udvari és versenylo-istállóknak, elő- és uterősítésre nagyobb strapák után, inak merevségénél stb. idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

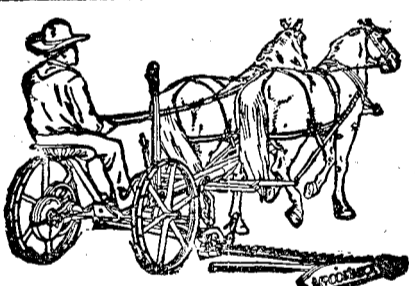
Kwizda-féle Blister, szürke, erős bedörzsölés, 1 tégely K 2.—	Kwizda-féle Hashajtó piulák, lovak számára (Physie) 1 bádogszelence K 4.—
Póktinctura, lovak számára, 1 üveg K 3.—	Kólika-piulák, lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelence K 3.20, 1 karton K 1.20.
Patakenőcs, merek és törődött paták megvédésére, 1 szelence à 400 gr. K 2.50.	Giliszta-piulák, lovak számára, 1 bádogszelence K 3.20, 1 karton K 1.20.
Pataragasz, mesterséges pataszarv, 1 rudacs K 1.60	Kresolin-kenőcs, patakonzerváló szer, 1 szelence à 1/2 kiló K 2.20.
Var-keuőcs lovak- és szarvasmarhák-nak K 2.—	Mosószappan háziállatoknak. Egy darab —.80.
Szétoslató-kenőcs. Mirigy- és tügy-kenőcs. Egy tégely 2.—	Nyereg szappan a nyereg és szerszám tisztítására 1 doboz 2.—

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-u. 12, és Andrássy-út 26

KWIZDA-féle korneuburgi marhapor

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejeles fokozására.
1 doboz ára 1 korona 40 fillér.
1/2 doboz 70 fillér.

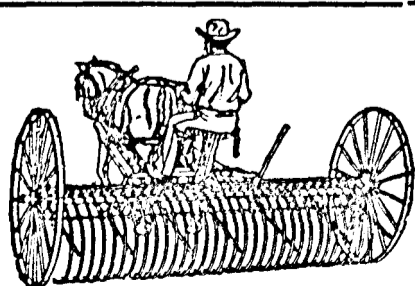
Mc. Cormick fűkaszalógép 3 1/2, 4 és 5 ang. láb metszőszélességben.

Dült gabonában

megint csak a Mc Cormick kéve-kötő-aratógép fogja bizonyítani óriási fölényét minden más gyártmánnyal szemben, mert

szerkezete a legerősebb

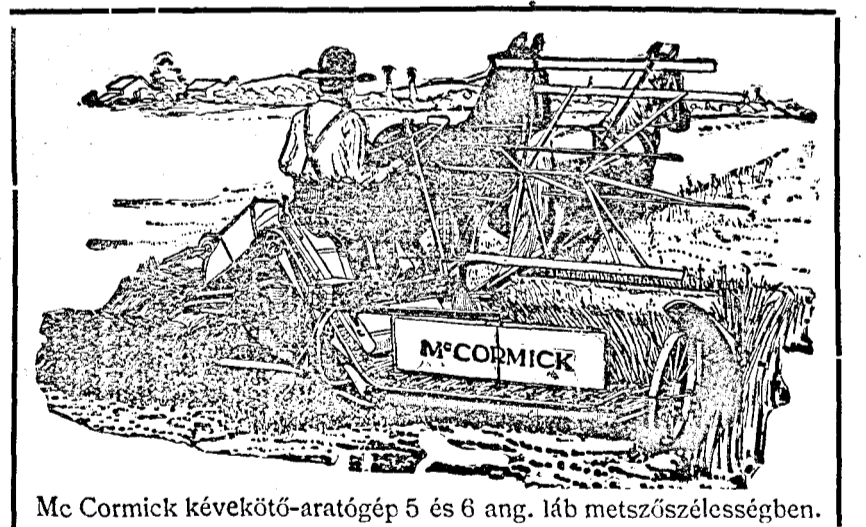
a mellett **vonóerőszükséglete a legkisebb,** és szab. kalászemelő-készülékével a legnehezebb fekvő gabonát is jobban aratja, mint a legjobb kéziarató.

Mc Cormick acél-szénagyűjtő.

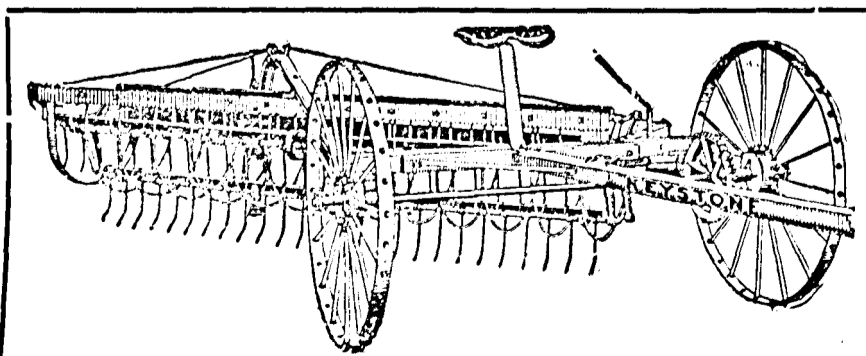
McCormick Harvesting Machine Company

Igazgatóság és főraktár:
Budapest, Alkotmány-u. 12. sz.

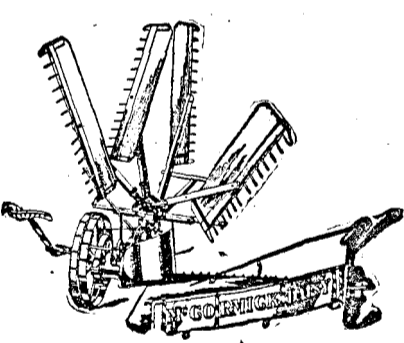
Mc Cormick kéve-kötő-aratógép 5 és 6 ang. láb metszőszélességben.

2098

»Sidelivery« egyesített szénagyűjtő és forgatógép.

Világhírű speciális gépeinkről kimerítő képes leírásokat kívánságra szívesen küldünk.

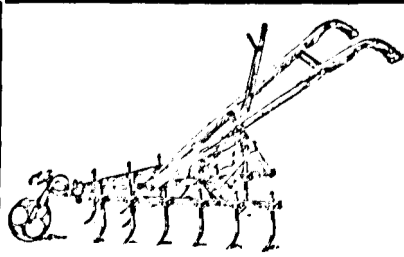

Mc Cormick „Daisy“ marokrakó-aratógép.

„SIDELIVERY“ egyesített szénagyűjtő és forgató gépünk

az erdélyi viszonyoknak

kitünően megfelel, mert a széna akár fűből, akár vetett takarmánynövényből készüljön is, az első napi száradás után felgyűjthető és utána azonnal petrencézhető. Számos erdélyi és magyarországi gazdaság tapasztalatai a t. érdeklődőknek rendelkezésére bocsájtatnak.

Tengeri Kapálóceke.